

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**DOĞAL KAYNAKLAR YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEKLİSANS PROGRAMI**

2025 YILI ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU

Prof. Dr. MİNE ÇARDAK (Başkan)

Dr. Öğr. Üyesi. PINAR YILDIRIM (Üye)

Doç. Dr. İSMAİL TAŞ (Üye)

01/01/2025-31/12/2025

İÇİNDEKİLER

PROGRAMA AİT BİLGİLER	2
1.ÖĞRENCİLER.....	15
2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI	21
3-PROGRAM ÇIKTILARI.....	26
4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME.....	28
5-EĞİTİM PLANI.....	33
6-ÖĞRETİM KADROSU	37
7-ALTYAPI	39
8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR	42
9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ.....	45
SONUÇ	46

PROGRAMA AİT BİLGİLER

Doğal kaynaklar; hava, su, toprak, biyolojik çeşitlilik ve madenler gibi, insan yaşamının ve ekonomik faaliyetlerin temelini oluşturan vazgeçilmez unsurlardır. Tarihsel süreç boyunca doğal kaynakların kullanımı ile teknolojik gelişmeler arasında görece bir denge bulunmakta iken, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bu dengenin bozulduğu görülmektedir. Artan nüfus, hızlanan kentleşme, sanayileşme ve tüketim alışkanlıklarındaki değişim; doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı artırmış, çevresel sorunların küresel ölçekte derinleşmesine neden olmuştur.

Uzun yıllar boyunca doğal kaynakların yönetimi, teknik verimliliği ve ekonomik faydayı önceleyen, yukarıdan-aşağı ve sektörel yaklaşımlar çerçevesinde yürütülmüştür. Ancak bu geleneksel yönetim anlayışı; iklim değişikliği, ekosistem bozulmaları, biyolojik çeşitlilik kaybı ve çevresel riskler karşısında yetersiz kalmış; karar alma süreçlerinde yaşanan toplumsal uzlaşma eksikliği, yönetsel çıkmazları beraberinde getirmiştir. Bu durum, doğal kaynakların yönetiminde yeni, katılımcı ve disiplinlerarası yaklaşımların geliştirilmesini zorunlu kılmıştır.

1990'lı yıllardan itibaren doğal kaynak yönetimi alanında yaşanan paradigma değişimi ile birlikte; yöneticiler, planlamacılar, bilim insanları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve yerel toplulukların karar alma süreçlerine birlikte dâhil olduğu kolaboratif modeller ön plana çıkmıştır. Bu dönüşüm, doğal kaynak yönetiminde görev alacak uzmanların yalnızca teknik bilgiye değil; aynı zamanda sürdürülebilirlik, katılımcı planlama, veri temelli karar alma, politika analizi ve iklim değişikliğine uyum gibi çok boyutlu yetkinliklere sahip olmasını gerekli hâle getirmiştir.

Türkiye'de çevre ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi, kalkınma planları ve politika belgelerinde giderek daha fazla yer bulmaktadır. Ancak bu politikaların etkin biçimde uygulanabilmesi, izlenebilmesi ve geliştirilebilmesi için disiplinlerarası bakış açısına sahip, nitelikli insan kaynağına duyulan ihtiyaç devam etmektedir. Mevcut lisans programlarının bu ihtiyacı tek başına karşılaması mümkün olmadığından, farklı bilim alanlarından gelen bireyleri ortak bir bilgi ve uygulama zemini etrafında buluşturacak lisansüstü programlara gereksinim duyulmaktadır.

Bu doğrultuda açılması planlanan Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı, doğal kaynakların ekonomik, çevresel ve toplumsal boyutlarını birlikte ele alabilen; sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu, bilimsel ve uygulamaya dönük çalışmalar yürütebilecek uzmanların yetiştirilmesini amaçlamaktadır. Program; iklim değişikliği, su ve toprak yönetimi, biyoçeşitlilik, ekosistem hizmetleri, çevre politikaları ve doğal kaynaklara ilişkin veri yönetimi gibi alanlarda yetkinlik kazandırmayı hedefleyen bütüncül bir eğitim yaklaşımı sunmaktadır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin bulunduğu Çanakkale ili; tarımsal alanları, denizel ve iç su ekosistemleri, biyolojik çeşitliliği ve doğal enerji kaynakları ile doğal kaynak yönetimi açısından stratejik bir konuma sahiptir. Bu bölgesel potansiyel, program kapsamında yürütülecek tez ve araştırmalar için güçlü bir uygulama alanı oluşturmakta; ulusal ve uluslararası literatüre katkı sağlayacak bilimsel çıktılar üretilebilmesine olanak tanımaktadır.

Bu çerçevede hazırlanan Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı Öz Değerlendirme Raporu, programın eğitim-öğretim yapısını, güçlü yönlerini ve gelişime açık alanlarını ortaya koymak; kalite güvencesi anlayışı doğrultusunda sürekli iyileştirme süreçlerine temel oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

Amaç

Bu öz değerlendirme raporunun amacı; Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının eğitim-öğretim faaliyetlerini bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmek, benzer programlarla karşılaştırmalı olarak güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini ortaya koymak ve ulusal ile uluslararası rekabet gücünü artırmaya yönelik iyileştirme alanlarını belirlemektir. Nihai hedef, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında nitelikli uzmanlar yetiştirme kapasitesini güçlendirmektir.

Kapsam

Bu dokümanda sunulan bilgiler, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bünyesinde yer alan Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programını kapsamaktadır. Rapor; programın eğitim amaçları, çıktıları, öğretim planı, insan kaynağı, altyapı olanakları ve kalite güvence süreçlerini içermektedir.

Uygulama Planı

Program danışmanlığı koordinasyonunda yürütülen öz değerlendirme sürecinde, öncelikle programda görev alan öğretim üyeleri arasından bir öz değerlendirme komisyonu oluşturulmuştur. Komisyon, iç ve dış paydaşlardan elde edilen görüşler, mevcut mevzuat, strateji belgeleri ve kurumsal hedefler doğrultusunda gerekli veri ve geri bildirimleri toplayarak raporun hazırlanmasına katkı sağlamıştır.

Komisyon Üyeleri

Prof. Dr. Mine ÇARDAK (Başkan)

E-posta: macrdak@comu.edu.tr Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (14007)

Prof. Dr. Sibel TAN (Üye)

E-posta: sibeltan@comu.edu.tr Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (23011)

Prof. Dr. Herdem ARSLAN (Üye)

E-posta: asherdem@comu.edu.tr Telefon: 0 (286) 218 0018

Prof. Dr. Yalçın ÇOŞKUN (Üye)

E-posta: ycoskun@comu.edu.tr Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (1027)

Prof. Dr. İsmail TAŞ (Üye)

E-posta: tas_ismail@yahoo.com Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (23028)

Prof. Dr. Ünal KIZIL (Üye)

E-posta: unal@comu.edu.tr Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (23038)

Prof. Dr. Murat YILDIRIM (Üye)

E-posta: myildirim@comu.edu.tr Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (1321)

Doç. Dr. Mukadder ARSLAN İHSANOĞLU (Üye)

E-posta: mukadderarslan@gmail.com Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (16050)

Dr. Öğretim Üyesi Pınar YILDIRIM (Üye)

E-posta: pinaryildirimtb2020@gmail.com Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (14065)

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa AVCIOĞLU (Üye)

E-posta: m_avcioglu@comu.edu.tr Telefon: 0 (286) 218 0018

Dr. Öğretim Üyesi Tülay TÜTENOCAKLI (Üye)

E-posta: tulaytutenocakli@comu.edu.tr Telefon: 0 (286) 218 0018 Dahili: (32032)

01. PROGRAMA AİT GENEL BİLGİLER VE GENEL ÖLÇÜTLER

01.1. Programın Kısa Tarihçesi ve Sahip Olduğu İmkanlar

Programın eğitim dili Türkçe olup normal eğitim süresi dört yarıyıldır. Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 29 Temmuz 2021 tarihli kararı ile açılmıştır. Program, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesinde bulunan Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne bağlı olarak Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi bünyesinde eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini sürdürmektedir. 28.03.2020 tarihli ve 31082 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca Çanakkale Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu kapatılmış ve yerine Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi kurulmuştur.

Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi; bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde uygulamaya dönük, disiplinlerarası eğitim anlayışını benimseyen bir fakülte olarak, farklı alanlarda nitelikli insan kaynağı yetiştirmeyi hedeflemektedir. Fakülte bünyesinde yer alan Balıkçılık Teknolojisi, Gıda Teknolojisi, Enerji Yönetimi ve Sağlık Yönetimi bölümleri; doğal kaynaklar, çevre, sürdürülebilirlik ve kalkınma ekseninde yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetleri açısından Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı için güçlü bir akademik zemin oluşturmaktadır.

Program, disiplinlerarası yapısı gereği üniversite bünyesindeki farklı fakülte ve bölümlerle iş birliği içerisinde yürütülmektedir. Bu kapsamda Jeoloji Mühendisliği, Jeofizik Mühendisliği, Biyoloji, Siyasal Bilgiler, Lapseki Meslek Yüksekokulu, Coğrafya, Ziraat Mühendisliği, Su Ürünleri Mühendisliği ve İstatistik gibi alanlarda görev yapan öğretim üyelerinin bilgi ve deneyimlerinden yararlanılmakta; çok disiplinli araştırma ve eğitim ortamı desteklenmektedir.

Program kapsamında öğrencilerin, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında güncel bilimsel gelişmeleri takip edebilmeleri ve uygulamaya dönük bilgi ve beceriler kazanmaları amacıyla; kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içerisinde seminerler, paneller, çalıştaylar ve saha temelli etkinlikler düzenlenmektedir. Ayrıca program bünyesinde yürütülen tez ve araştırma çalışmaları, bölgesel ve ulusal ölçekte doğal kaynak yönetimi sorunlarına çözüm üretmeyi hedeflemektedir.

Çanakkale ili ve çevresi; tarımsal alanlar, denizel ve iç su ekosistemleri, biyolojik çeşitlilik açısından zengin habitatlar ve enerji kaynakları ile program için önemli bir uygulama ve araştırma alanı sunmaktadır. Bu bağlamda Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı, bulunduğu coğrafyanın sunduğu olanaklardan etkin biçimde yararlanarak, öğrencilerine saha deneyimi kazandırmayı ve bilimsel üretkenliği artırmayı amaçlamaktadır. Program mezunlarıyla sürdürülen iletişim ve geri bildirim mekanizmaları aracılığıyla, programın sürekli gelişimi ve güncellenmesi hedeflenmektedir.

01.2. Programın Öğretim Yöntemi, Eğitim Dili ve Öğrenci Kabulü

Programımız yukarıda bahsedilen tüm bu imkanlar kapsamında öğrencilere kamu, özel sektör, araştırma ve geliştirme laboratuvarları ve/veya girişimcilik alanında iş fırsatı sunan, nitelikli uzman eleman yetiştirmeyi amaçlayan bir yüksek lisans programıdır. Programımızın eğitim dili Türkçedir. Tezli yüksek lisans programı toplam 21 krediden az olmamak şartıyla en az yedi adet ders, seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Bir yarıyıl alınabilecek azami kredi miktarı, Enstitü Kurulunun (EK) önerisi ve senatonun kararıyla sınırlandırılabilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi (iki yarıyıl) 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(1) Öğrenci kabulüne ilişkin esaslar: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavının (ALES) YÖK tarafından geçerli kabul edilen tarihlere uygun olarak sayısal puan türünden en az 55 puan almış olmaları, Lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurumu'ndan denklik/tanınma belgesi almış olmaları. (2) Başvuran adayların değerlendirilmesinde, Giriş puanı: Adayın giriş puanının hesaplanabilmesi için Anabilim Dallarının yaptığı yazılı bilim ve mülakat sınavlarının her ikisinden de en az 50 puan alması şartı aranır. Yazılı bilim sınavından geçen adaylar için mülakat sınavı zorunludur. Yazılı bilim sınavından 50 puan alamayan adaylar mülakat sınavına alınmaz. Bu şartları sağlayan öğrencilerin başarı puanı; -ALES puanının % 50'si, -Lisans mezuniyet not ortalamasının % 20'si, -Yazılı bilim sınavının % 10'u, - Mülakat sınavının % 10'u, -Varsa, yabancı dil puanının % 10'u alınarak hesaplanır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu (YDYO) tarafından yapılan yabancı dil sınavı, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS) veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen sınav sonuçları, yabancı dil belgesi olarak kabul edilir. Yabancı dil belgesi bulunmayan adayların, yabancı dil puanı sıfır (0) kabul edilerek hesaplama yapılır. Giriş puanı 60 ve üzeri olan adaylar, puan sırasına göre kontenjan dahilinde kabul edilir. Sonuçlar, 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Giriş puanları eşit olan adaylardan ALES puanı yüksek olan, ALES puanları eşit olan adaylardan Lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan, Lisans mezuniyet not ortalaması eşit olan adaylardan Yabancı Dil puanı yüksek olan, Yabancı Dil Puanı eşit olan adaylardan, mülakat puanı yüksek olan adaya öncelik verilir. Adaylar, Enstitüye kesin kayıt yaptırmıncaya kadar hiçbir öğrencilik hakkından yararlanamaz. Yabancı uyruklu öğrenci başvuru, kabul ve kayıt; (1) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından Enstitü programlarına sınavsız yerleştirilen yabancı uyruklu öğrencilerin kayıtları doğrudan yapılır. (2) Adayların, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından tanınan yabancı bir yükseköğretim programından mezun olmaları şartı aranır. Adaylar, başvuru sırasında tanınma belgesini Enstitüye teslim etmek zorundadır. (3) Adayların Lisansüstü eğitimlerine başlayabilmeleri için Enstitü Müdürlüğü'nün belirlediği kurum tarafından yapılacak Türk Dili sınavından 100 tam puan üzerinden en az 75 puan almaları gerekir. Harf notu veren kuruluşların harf notunun 100 üzerinden karşılığı belge üzerinde belirtilmelidir. (4) Eğitim- öğretim dili % 100 İngilizce olan programlar için sadece İngilizce yabancı dil belgesi koşulu aranır. (5) Eğitim-öğretim dili % 100 Türkçe olan bir lisans programından mezun adayların Türkçe dil belgesi, mezuniyet tarihinden itibaren 2 (iki) yıl olmak üzere geçerli kabul edilir. (6) Anadili veya öğrenim dili Türkçe olan ülkelerdeki üniversitelerde öğrenimlerini tamamlayan adayların Türkçe seviyeleri yeterli kabul edilir. (7) Başvuru için aşağıda belirtilen belgeler istenir; a. Başvuru formu, b. Lisans veya Yüksek Lisans diplomasının noterden ya da dış temsilciliklerden onaylı Türkçe tercüme örneği, c. Resmi not durum belgesinin noterden ya da dış temsilciliklerden onaylı Türkçe tercüme örneği

01.3. Programın İdari Yapısı, Öğretim Kadrosu

Programımızda kadrolu olarak görev yapan sekiz Profesör, on Doçent ve beş Doktor Öğretim Üyesi bulunmaktadır. Anabilimdalı aşkanı birim yöneticisine bağılı olarak görev yapmaktadır. Bölüm başkanı bölüme ait dersler, öğretim planı ve sınav takvimi gibi konuları aktif olarak planlamaktadır. Aşağıda aktarılanlardan da anlaşılacağı üzere programımız hedefleri olan bu hedeflerin ulaşılabilirliğini sürekli test ederek bu hedeflere doğru ilerleyen, şeffaf ve katılımcı bir yönetim tarzıyla ilgili tüm paydaşları sürece dahil etmeye çalışan deneyimli kadrosuyla güçlü ve rekabetçi bir yapıya sahiptir. Programa ait öğretim kadrosunun mevcut durumuna yönelik detaylı bilgiler ekteki tablolarda sunulmuştur.

01.4. Programın Vizyon ve Misyonu

Programın vizyonu; Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilke ve değerleri ile Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir yönetimi konusunda bilimsel bilgi üreten, eleştirel ve analitik düşünebilen, çağdaş, yenilikçi ve çözüm odaklı uzmanlar yetiştirmektir. Program, çevresel, ekonomik ve toplumsal boyutları birlikte değerlendirebilen; iklim değişikliği, biyoçeşitlilik kaybı ve kaynak yönetimi gibi küresel sorunlara bilimsel ve etik yaklaşımlarla çözüm üretebilen bireyler yetiştirerek, ulusal ve uluslararası düzeyde tanınan, saygın ve tercih edilen bir lisansüstü program olmayı hedeflemektedir.

Bu doğrultuda program; özgür düşünceyi destekleyen, disiplinlerarası çalışmayı teşvik eden, kalite odaklı ve sürekli gelişimi esas alan yönetim anlayışıyla; bilimsel araştırma, eğitim-öğretim ve toplumsal katkı alanlarında bölgesel ve ulusal ölçekte öncü bir konuma ulaşmayı amaçlamaktadır.

Programın misyonu; doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında güncel bilimsel gelişmeleri takip edebilen, çevre ve doğal kaynak politikalarını analiz edebilen, veri temelli karar alma süreçlerini kullanabilen ve disiplinlerarası bakış açısına sahip uzmanlar yetiştirmektir. Program; öğrencilerin yalnızca teorik bilgiyle değil, aynı zamanda uygulamaya dönük becerilerle donatılmasını, doğal kaynak yönetimi süreçlerinde kamu, özel sektör, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla etkin biçimde çalışabilen bireyler olmalarını hedeflemektedir.

Bu kapsamda program; ekosistem yönetimi, iklim değişikliğine uyum, doğal kaynak izleme ve değerlendirme, çevre politikaları ve sürdürülebilir kalkınma alanlarında proje odaklı ve çok disiplinli araştırmaları destekleyen bir eğitim anlayışını benimsemektedir. Öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve bilimsel üretkenlik yetkinliklerini geliştirmeyi, toplumsal sorumluluk bilinci yüksek, etik değerlere bağılı bireyler olarak yetişmelerini esas almaktadır.

01.5. Programın Amacı

Programın vizyon ve misyonunu oluşturan temel amaçlar;

Eğitim, öğretim ve araştırma kalitesi ile doğal kaynaklar yönetimi alanında ulusal düzeyde tercih edilen bir lisansüstü program olmak,

Bilim ve teknolojideki gelişmelere duyarlı, çevresel ve toplumsal beklentilerle uyumlu nitelikli insan kaynağı yetiştirmek,

Ulusal ve uluslararası akademik çevrelerde programın görünürlüğünü ve bilimsel etkinliğini artırmak,

Disiplinlerarası ve proje odaklı araştırmaları teşvik eden sonuç odaklı bir eēitim profili oluşturmak,

Katılımcı, özgüveni yüksek ve sorumluluk bilinci gelişmiş bireyler yetiştirmek,

Sürdürülebilirlik, evre etiēi ve kalite güvencesi ilkelerini esas alan bir yönetim anlayışını benimsemektir.

Programın temel deēerleri;

Atatürk ilke ve inkılaplarına baēlılık,

Anayasa, uluslararası hukuk, insan hakları ve yükseköēretim mevzuatına uygunluk,

Bilimsel etik, doēruluk ve dürüstlük,

Doēaya ve tüm canlılara saygı,

Din, dil, ırk, milliyet, cinsiyet ve düşünce farklılıēı gözetmeksizin eēitlik ve kapsayıcılık,

Yenilikçilik, deēiřimi yönetebilme ve sürekli gelişim,

Disiplinlerarası iş birliēi ve kurumsal dayanışma,

Zaman yönetimi ve kalite odaklı çalışma anlayışı,

Toplumsal fayda üretme ve sürdürülebilir rekabet gücü saēlamaktır.

01.6. Programın Hedefi

Disiplinlerarası Doēal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının temel hedefi; öērencilerine doēal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında derinlemesine bilgi ve beceri kazandırarak, baēımsız araştırma yapabilen, bilimsel olayları bütüncül bir bakış açısıyla analiz edebilen ve çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirebilen uzmanlar yetiştirmektir. Bu temel hedef doērultusunda programın özgül hedefleri ařaēıda sıralanmaktadır:

Öērencilere doēal kaynaklar, ekosistemler ve çevresel süreçler hakkında ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgi kazandırmak.

Doēal kaynak yönetiminde karşılaşılan çevresel, ekonomik ve toplumsal sorunları disiplinlerarası bir bakış açısıyla deēerlendirebilme yetkinliēi kazandırmak.

İklim deēiřikliēi, biyoçeşitlilik kaybı, su ve toprak yönetimi gibi güncel çevresel sorunlara yönelik bilimsel temelli çözüm önerileri geliştirebilen uzmanlar yetiştirmek.

Öērencilerin veri toplama, analiz etme, yorumlama ve sonuçları bilimsel rapor ve yayın hâline dönüştürebilme becerilerini geliştirmek.

Ulusal ve uluslararası evre politikaları, sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve doēal kaynak yönetimi stratejileri konusunda farkındalık ve analiz yetkinliēi kazandırmak.

Kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde çalışabilecek iletişim ve koordinasyon becerilerine sahip bireyler yetiştirmek.

Doğal kaynakların izlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetimine yönelik proje geliştirme ve uygulama süreçlerinde aktif rol alabilecek uzmanlar yetiştirmek.

Bilimsel etik ilkelere bağlı, çevre duyarlılığı yüksek ve toplumsal sorumluluk bilinci gelişmiş bireyler yetiştirmek.

Öğrencilerin yaşam boyu öğrenme anlayışını benimsemelerini sağlayarak, mesleki ve akademik gelişimlerini sürdürülebilir kılmak.

Doktora programlarına ve akademik kariyere yönelmek isteyen öğrenciler için gerekli bilimsel altyapıyı oluşturmak.

01.7. Kazanılan Derece

Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programını bitiren öğrenciler Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD yüksek lisans diploması almaya hak kazanmakla birlikte ayrıca “Master of Science (MSc)” meslek elemanı unvanı almaya hak kazanmaktadır. Tezli yüksek lisans programından mezun olabilmek için öğrencilerin bir eğitim-öğretim dönemi (dört yarıyıl) 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS krediyi tamamlamak zorundadırlar. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

01.8. Öğrencilerin Programı Seçerken Sahip Olması Gereken Yetkinlikler

Programa başvuracak adayların, ilgili bir lisans programından mezun olmalarının yanı sıra, Bölüm 01.2’de tanımlanan öğrenci kabul koşullarını sağlamaları gerekmektedir. Bununla birlikte, öğrencilerin eğitim sürecinden azami düzeyde yarar sağlayabilmeleri için belirli kişisel ve akademik yetkinliklere sahip olmaları önem taşımaktadır. Bu kapsamda; analitik ve eleştirel düşünme becerileri gelişmiş, sayısal verilerle çalışabilen, bireysel ve çevresel farkındalığı yüksek, empati kurabilen ve sorunları bütüncül bir yaklaşımla ele alarak çözüm üretebilen bireyler programın hedef kitlesini oluşturmaktadır.

Ayrıca fikir ve proje geliştirme kapasitesine sahip, girişken ve yenilikçi bakış açısını benimseyen, belirsizlikler karşısında esneklik gösterebilen ve karşılaşılan zorluklar karşısında çözüm odaklı tutum sergileyen adayların program sürecinde daha başarılı olmaları beklenmektedir. Okumaya, araştırmaya ve yeni bilgiler edinmeye istekli, değişime ve yeniliklere açık, güncel bilimsel ve sektörel gelişmeleri mikro ve makro ölçekte takip eden bireylerin, program kapsamında sunulan eğitim ve araştırma faaliyetlerinden etkin biçimde yararlanabilecekleri öngörülmektedir.

01.9. Öğrencilerin Öğrenimleri Sonunda Sahip Olacağı Yetkinlikler

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programını başarıyla tamamlayan öğrenciler; doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir yönetimi alanında ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgi birikimine sahip olurlar. Mezunlar, çevresel, ekonomik ve toplumsal boyutları birlikte değerlendirebilen bütüncül bir bakış açısı kazanarak, doğal kaynak yönetimine ilişkin sorunları çok disiplinli yaklaşımlarla analiz edebilme yetkinliği edinirler.

Programdan mezun olan öğrenciler; doğal kaynaklara ilişkin veri toplama, analiz etme, yorumlama ve sonuçları bilimsel raporlar, projeler ve akademik yayınlar hâline dönüştürebilme becerisine sahip olurlar. Ulusal ve uluslararası çevre politikaları, sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve doğal kaynak yönetimi stratejileri konusunda bilgi sahibi olarak, bu politikaların uygulama ve değerlendirme süreçlerine katkı sunabilecek donanıma ulaşırlar.

Mezunlar; iklim değişikliği, biyoçeşitlilik kaybı, su ve toprak yönetimi, ekosistem hizmetleri ve çevresel riskler gibi alanlarda bilimsel temelli çözüm önerileri geliştirebilir, proje tasarlama ve yürütme süreçlerinde etkin rol alabilirler. Kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile birlikte çalışabilecek iletişim, iş birliği ve koordinasyon becerileri kazanırlar.

Programı tamamlayan öğrenciler; bilimsel etik ilkelere bağlı, çevre duyarlılığı yüksek, toplumsal sorumluluk bilinci gelişmiş bireyler olarak yetişirler. Aynı zamanda yaşam boyu öğrenme anlayışını benimseyerek, mesleki ve akademik gelişimlerini sürdürebilecek yetkinliğe sahip olurlar. Program mezunları, doktora programlarına başvurabilecek akademik altyapıyı kazanmanın yanı sıra, doğal kaynaklar ve çevre yönetimi alanlarında uzman olarak kamu ve özel sektörde görev alabilecek niteliklere ulaşırlar.

01.10. Programın Mevcut Öğrenci Profili

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı, farklı akademik altyapılara sahip öğrencilerin bir arada eğitim aldığı disiplinlerarası bir yapıya sahiptir. Bu kapsamda programın mevcut öğrenci profili, mühendislik, fen ve sosyal bilimler alanlarından gelen öğrencilerden oluşmaktadır.

Programa hâlihazırda; Tekstil Mühendisliği, Çevre Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Ziraat Mühendisliği, Biyoloji, Maliye, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler gibi farklı disiplinlerden mezun olan öğrenciler kayıtlıdır. Bu çeşitlilik, doğal kaynak yönetimi alanının çok boyutlu yapısı ile uyumlu olup, program kapsamında yürütülen ders, proje ve araştırma çalışmalarına farklı bakış açıları kazandırmaktadır.

Farklı disiplinlerden gelen öğrencilerin birlikte eğitim alması; çevresel, ekonomik ve toplumsal boyutları içeren doğal kaynak yönetimi sorunlarının bütüncül biçimde ele alınmasına olanak sağlamakta, disiplinlerarası etkileşimi ve öğrenme ortamını güçlendirmektedir. Bu yapı, öğrencilerin hem kendi uzmanlık alanlarını doğal kaynak yönetimi perspektifiyle yeniden değerlendirmelerine hem de farklı disiplinlerin yaklaşım ve yöntemleriyle tanışmalarına katkı sunmaktadır.

Programın disiplinlerarası öğrenci profili, mezunların kamu, özel sektör ve akademik alanlarda çok yönlü düşünebilen ve farklı paydaşlarla etkin biçimde çalışabilen uzmanlar olarak yetişmelerini desteklemektedir.

01.11. Program Mezunlarının Mesleki Profili

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı mezunları; doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında çevresel, ekonomik ve toplumsal boyutları birlikte değerlendirebilen, disiplinlerarası bakış açısına sahip uzmanlar olarak yetişmektedir. Program mezunları, edindikleri kuramsal bilgi ve uygulamaya dönük beceriler sayesinde

doğal kaynakların planlanması, yönetimi, izlenmesi ve korunmasına yönelik süreçlerde etkin rol alabilecek donanıma sahiptir.

Mezunlar; başta çevre ve doğal kaynak yönetimi ile ilişkili kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere, yerel yönetimler, kalkınma ajansları, çevre ve danışmanlık firmaları, enerji, tarım, su yönetimi ve altyapı alanlarında faaliyet gösteren özel sektör kuruluşlarında görev alabilmektedir. Ayrıca sivil toplum kuruluşlarında, ulusal ve uluslararası projelerde, çevre politikalarının geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalarda uzman olarak istihdam edilebilmektedirler.

Programın disiplinlerarası yapısı sayesinde mezunlar; farklı meslek grupları ve paydaşlarla birlikte çalışabilme, çok aktörlü karar alma süreçlerine katkı sunabilme ve karmaşık çevresel sorunlara bütüncül çözümler geliştirebilme yetkinliği kazanmaktadır. Bu nitelikler, mezunların hem saha uygulamalarında hem de yönetim ve planlama süreçlerinde etkin biçimde görev almalarını sağlamaktadır.

Akademik kariyer hedefleyen mezunlar için program, doktora programlarına başvurabilecek bilimsel altyapıyı sunmakta; üniversitelerde ve araştırma kurumlarında akademisyen veya araştırmacı olarak görev alma imkânı sağlamaktadır. Bunun yanı sıra mezunlar, proje geliştirme ve yürütme becerileri sayesinde ulusal ve uluslararası fon kaynaklarından yararlanarak bağımsız veya kurumsal projelerde aktif rol üstlenebilmektedirler.

Sonuç olarak, Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı mezunları; sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, doğal kaynakların korunması ve etkin yönetimine katkı sağlayan, çok yönlü ve nitelikli bir mesleki profile sahiptir.

01.12. Programın Paydaşları

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında yeterli mesleki donanıma sahip, yaşam boyu öğrenme anlayışını benimseyen ve çağın gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliklerle donatılmış uzmanlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Programın gelişiminin sürdürülebilmesi, eğitim ve öğretim kalitesinin artırılması ve çağdaş eğitim yaklaşımlarının etkin biçimde uygulanabilmesi; iç ve dış paydaşların katkı ve iş birliği ile mümkün olmaktadır. Bu doğrultuda program, paydaşlarını belirlemiş ve onların beklenti ve gereksinimlerini dikkate alarak stratejilerini şekillendirmiştir.

Programın başlıca iç paydaşları; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, programda görev yapan akademik ve idari personel, öğrenciler ve mezunlardır. İç paydaşların görüş ve geri bildirimleri, programın eğitim amaçlarının, öğretim planının ve kalite güvence süreçlerinin geliştirilmesinde önemli bir girdi olarak değerlendirilmektedir.

Dış paydaşlar arasında; Valilikler, Kaymakamlıklar, Belediyeler (Çanakkale Belediyesi, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere), ilgili kamu kurum ve kuruluşları, Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, ulusal ve uluslararası eğitim ve araştırma kurumları, çevre ve doğal kaynak yönetimi alanında faaliyet gösteren özel sektör kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve kalkınma ajansları yer almaktadır. Ayrıca çevre, tarım, enerji, su yönetimi ve altyapı alanlarında faaliyet gösteren kamu ve özel sektör paydaşları ile kurulan iş birlikleri, programın uygulamaya dönük yönünü güçlendirmektedir.

Programın misyonu, eğitim amaçları ve hedefleri; tüm iç ve dış paydaşların görüşleri alınarak belirlenmekte, bölgesel, ulusal ve küresel gelişmeler doğrultusunda belirli aralıklarla gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir. Bu yaklaşım, programın dinamik yapısını korumasına ve doğal kaynaklar yönetimi alanındaki güncel gereksinimlere uyum sağlamasına katkı sunmaktadır.

01.13. Programın İletişim Bilgileri

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,

Unvanı	Adı-Soyadı	Birimi	Mail Adress	Dahili No.
Prof.Dr.	<u>Mine ÇARDAK</u>	Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Balıkçılık Teknolojisi	macrdak@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 29361
Prof. Dr.	<u>Sibel TAN</u>	Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi	sibeltan@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 23011
Prof.Dr.	<u>Ünal KIZIL</u>	Ziraat Fakültesi, Tarımsal Yapılar ve Sulama	unal@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 23038
Prof.Dr.	<u>Murat YILDIRIM</u>	Ziraat Fakültesi, Tarımsal Yapılar ve Sulama	myildirim@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 1321
Prof.Dr.	<u>Gökhan CAMOĞLU</u>	Ziraat Fakültesi, Tarımsal Yapılar ve Sulama	camoglu@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 23040
Prof.Dr.	<u>Cafer TÜRKMEN</u>	Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme	turkmencafer66@gmail.com	0 (286) 218 0018 Dahili: 23044
Prof.Dr.	<u>Ali İŞMEN</u>	Deniz Bilimler ve Teknolojisi Fakültesi, Avlama ve İşleme Teknolojisi	ismen@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 16027
Prof.Dr.	<u>Herdem ASLAN</u>	Fen Fakültesi, Biyoloji	asherdem@comu.edu.tr	0 (286) 887 2305
Prof.Dr.	<u>Çiğdem GÜL</u>	Fen Fakültesi, Biyoloji	gulcigdem.1417@gmail.com	0 (286) 218 0018 Dahili: 22123
Prof.Dr.	<u>Nurcihan HACIOĞLU</u>	Fen Fakültesi, Biyoloji	nhacioglu@comu.edu.tr	(286) 218 0018 Dahili: 22124
Doç.Dr.	<u>Nürsen ÇÖRDÜK</u>	Fen Fakültesi, Biyoloji	nursencorduk@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 19073
Doç.Dr.	<u>Mukadder ARSLAN İHSANOĞLU</u>	Deniz Bilimler ve Teknolojisi Fakültesi, Avlama ve İşleme Teknolojisi	mukadderarslan@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 16050

Doç. Dr.	<u>İsmail TAŞ</u>	Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme	tas_ismail@yahoo.com	0 (286) 218 0018 Dahili: 23028
Doç.Dr.	<u>Filiz Tufan EMİNİ KURTULUŞ</u>	Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi	ftemini@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 1161
Doç.Dr.	<u>Zahide ACAR</u>	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi,Coğrafya	zacar@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 22097
Doç.Dr.	<u>Yalçın ÇOŞKUN</u>	Lapseki Meslek Yüksek Okulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü	ycoskun@comu.edu.tr	0 (286) 522 6104 Dahili: 1027
Doç.Dr.	<u>Deniz ŞANLIYÜKSEL YÜCEL</u>	Mühendislik Fakültesi,Maden Mühendisliği Bölümü	denizyuksel@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 21021
Doç. Dr.	<u>Ahmet Ali BERBER</u>	Çanakkale Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler	aberber@comu.edu.tr	0 (286) 218 0016
Doç.Dr.	<u>Tuğba SÖKÜT ACAR</u>	Fen Fakültesi, İstatistik	t.sokut@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 22141
Dr.Öğr.Üyesi	<u>Mustafa AVCIOĞLU</u>	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Coğrafya	m_avcioglu@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018
Dr.Öğr.Üyesi	<u>Arzu KURT</u>	Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Enerji Yönetimi	arzukurt@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 16016
Dr.Öğr.Üyesi	<u>Pınar YILDIRIM</u>	Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Balıkçılık Teknolojisi	pinaryildirimtb2020@gmail.com	0 (286) 218 0018 Dahili: 14065
Dr.Öğr. Üyesi	<u>Didem HEKİMOĞLU TUNÇ</u>	Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi	didem.ht@comu.edu.tr	0 (218) 218 0018 Dahili: 12015
Dr.Öğr.Üyesi	<u>Murat TEKİNER</u>	Ziraat Fakültesi, Tarımsal Yapılar ve Sulama	mtekiner@comu.edu.tr	0 (286) 218 0018 Dahili: 23037
Dr.Öğr.Üyesi	<u>Tülay TÜTENOCAKLI</u>	Lapseki Meslek Yüksekokulu, Bitkisel Ve Hayvansal Üretim, Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler	tulaytutenocakli@comu.edu.tr	0 (286) 522 6104 Dahili: 32032

ABD Yüksek Lisans Programı, Terzioğlu Yerleşkesi, 17020, Merkez/ ABD Yüksek Lisans Programı Başkanı Prof. Dr. E-posta: @ Telefon: 0(286) 2180018

Kanıtlar

Tablo 1. Öğretim Elemanlarının Akademik Yayınlarına Yönelik İstatistikler (2025)

Akademik Unvan Ad, Soyad	Uluslararası + Ulusal Hakemli Dergi, Kongre, Sempozyum vb.Yayınlanan Makale, Bildiri Sayısı	Toplam Atıf Sayısı	Fen Bilimleri Alanında ISI Indexlerine Giren Dergilerde Aldıkları Atıf Sayısı	Akademik Ders Kitabı ve Kitap Bölümleri
Prof. Dr. Ali İŞMEN	2 SCI, 1 Uluslararası makale, 1 uluslararası bildiri	159	41	0
Prof. Dr. Sibel TAN	2 SCI, 4 Uluslararası makale	109	35	0
Prof. Dr. Mine ÇARDAK	1 SCI, 4 Uluslararası makale	73	35	3
Prof. Dr. Herdem ASLAN	2 SCI, 1 Uluslararası makale, 1 uluslararası bildiri	75	22	2
Prof. Dr. Ünal KIZIL	3 SCI, 2 Uluslararası makale	188	20	0
Prof. Dr. Gökhan ÇAMOĞLU	2 SCI, 2 Uluslararası makale, 2 uluslararası bildiri	155	35	0
Prof. Dr. Murat YILDIRIM	1 SCI, 2 Uluslararası makale	120	40	0
Prof. Dr. Nurcihan HACIOĞLU	1 Uluslararası makale	65	25	0
Prof. Dr. Çiğdem GÜL	1 Uluslararası makale	52	27	0
Doç. Dr. Mukadder ARSLAN İHSANOĞLU	2 SCI, 2 Uluslararası makale, 1 uluslararası bildiri	52	24	0
Doç. Dr. İsmail TAŞ	8 SCI, 3 uluslararası bildiri	89	35	2
Doç. Dr. İ. Burak DABAN	1 SCI, 6 Uluslararası makale, 2 uluslararası bildiri	59	26	1
Doç. Dr. Yalçın ÇOŞKUN	2 SCI, 3 Uluslararası makale, 1 uluslararası bildiri	67	27	0
Dr. Öğr. Üyesi Pınar YILDIRIM	1 Uluslararası makale, 2 uluslararası bildiri	48	20	0
Toplam	25 SCI, 20 Uluslararası Makale, 14 Uluslararası Bildiri	1311	412	8

Tablo 2. Öğretim Kadrosunun Tamamlanan Veya Halen Devam Etmekle Olan Projeleri (2025)

Akademik Unvan - Ad, Soyad	BAP, TÜBİTAK, GMKA, AB, BM vb. Proje Sayısı (toplam)	BAP, TÜBİTAK, GMKA, AB, BM vb. Proje Sayısı (2025)	Proje Kapsamında Görevi
Prof. Dr. Mine ÇARDAK	7 TÜBİTAK, 9 BAP, 14 KAMU	1 TÜBİTAK, 3 BAP	Yürütücü (3) Araştırmacı (1)
Prof. Dr. Ali İŞMEN	22 TÜBİTAK, 16 BAP, 5 KAMU	1 TÜBİTAK	Araştırmacı (1)
Prof. Dr. Sibel TAN	5 TÜBİTAK, 6 BAP, 5 KAMU	1 BAP	Yürütücü (1)
Prof. Dr. Herdem ASLAN	9 TÜBİTAK, 12 BAP, 16 KAMU	3 BAP	Yürütücü (3)
Prof. Dr. Ünal KIZIL	2 TÜBİTAK, 7 BAP	-	-
Prof. Dr. Gökhan ÇAMOĞLU	8 TÜBİTAK, 12 BAP, 2 KAMU	3 TÜBİTAK	Yürütücü (1) Araştırmacı (2)
Doç. Dr. Mukadder ARSLAN İHSANOĞLU	6 TÜBİTAK, 2 KAMU, 8 BAP	1 TÜBİTAK 2 BAP	Araştırmacı (3)
Prof. Dr. Murat YILDIRIM	8 BAP	-	-
Doç. Dr. İ. Burak DABAN	4 TUBİTAK, 2 Kamu, 5 BAP	1 TÜBİTAK 2 BAP	Yürütücü (1) Araştırmacı (2)
Prof. Dr. Nurcihan HACIOĞLU	3 TÜBİTAK, 17 BAP	1 TÜBİTAK 4 BAP	Yürütücü (3)
Prof. Dr. Çiğdem GÜL	4 TÜBİTAK, 12 BAP	1 TÜBİTAK 2 BAP	Yürütücü (3) Araştırmacı (2)
Prof.Dr.Murat TEKİNER	5 TÜBİTAK, 4 BAP	1 TÜBİTAK	Yürütücü (1)
Doç. Dr. İsmail TAŞ	2 TÜBİTAK, 3 KAMU, 11 BAP	1 TÜBİTAK 1 BAP	Araştırmacı (2)
Doç. Dr. Yalçın ÇOŞKUN	2 TÜBİTAK, 3 KAMU, 11 BAP	1 TÜBİTAK 1 BAP	Araştırmacı (2)
Dr. Öğr. Üyesi Pınar YILDIRIM	2 TÜBİTAK, 1 KAMU, 5 BAP	1 BAP	Araştırmacı (1)
Dr.Öğr.Üyesi Tülay TÜTENOCAKLI	3 BAP	-	-

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

1.ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Yüksek lisans programlarına alınacak öğrenci sayıları ve aday öğrencilerde aranacak nitelikler, her yarıyıl başından önce ilan edilir. Adayların öncelikle lisans diplomasına sahip olması gereklidir. Adaylardan aşağıdaki şartlar istenir:

1. ALES'ten ilgili puan türünde yeterli puan almış olmaları,
2. Yabancı dil yeterliliği (ÇOMÜ yabancı diller bölümü veya ÜDS, KPDS veya TOEFL'dan yeterli puan almış olmaları).

Bununla birlikte, adaylar belirtilen şartları sağlasa bile bu onların kabul edileceği anlamına gelmez ve yukarıda verilen şartları sağlayan adaylar bilim sınavına alınırlar. Adaylar; ilanda belirtilen son başvuru tarihine kadar ALES belgelerini, lisans diplomalarını, lisans derslerinden aldıkları başarı notlarını, mezuniyet not ortalamalarını belirten onaylı belgeleri ve diğer kayıt ile ilgili bilgilerle beraber enstitü müdürlüğüne başvuruda bulunurlar. Adaylar bildirilen tarih ve yerde aday değerlendirme jürisi tarafından sınava alınır. Bir adayın bilimsel başarı düzeyi notu; ALES puanının %50'si, lisans kademesi not ortalamasının %30'u ve bilim sınavının %20'si hesaplanarak bu puanların toplamıdır. Adayların başarı düzey notunun da en az 60 olması gerekir.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programı yatay ve dikey geçişler ve ders sayma koşulları bakımından Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne tabidir. Aşağıda gerekli bilgiler verilmiştir.

Yatay Geçiş Yoluyla Öğrenci Kabulü

Madde 12 (1) Üniversitedeki başka bir EABD/EASD'nin dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış ve derslerinden geçerli not almış başarılı öğrenci, lisansüstü programlara geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş yoluyla ğrenci kabul edilmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bilimsel hazırlık dışında, ders alma aşamasında en az bir yarıyıllı tamamlamış olan öğrenciler, lisansüstü programa başvuru koşullarını sağlamak kaydıyla, yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

b) Başvuruların değerlendirilmesi ve kabulü EABDK/EASDK'nın görüşü ve EYK kararıyla gerçekleştirilir.

c) Yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrencinin öğrenim süresinin hesaplanmasında öğrencilerin gelmiş olduğu lisansüstü programda geçirmiş olduğu süreler de hesaba katılır.

) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin daha önce almış olduğu lisansüstü dersler, EABD/EASD başkanlığının nerisi ve EYK kararıyla ders yüküne sayılabilir.

d) Üniversitede ğretim elemanı veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-ğretim görüyorsa, kontenjan şartı aranmaksızın, geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yapabilirler.

Özel ğrenci Kabulü

Madde 13 (1) Lisans veya yüksek lisans programı mezunu veya ğrencisi olanlar özel ğrenci olarak ders alma başvurusunda bulunabilir. Başvurular EABD/EASD başkanlığının görüşü doğrultusunda, programın özelliği ve imkânlar dikkate alınarak EYK tarafından karara bağlanır. Başvuru koşulları enstitünün internet sayfasında ilan edilir.

(2) Özel ğrenciler başvurdukları programda ilgili dönemde açık olan derslere kayıt olabilir. Özel ğrenciler için ayrıca ders açılmaz.

(3) Özel ğrenciler ders ve sınavlarla ilgili olarak, diğer lisansüstü öğrenciler için geçerli olan yükümlölükleri yerine getirmek zorundadırlar.

(4) Özel ğrenci statüsündeki öğrenciler, üniversitenin eğitim-ğretim için sunduğu kütüphaneden yararlanma ve benzeri hizmetler dışında, öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(5) Lisansüstü programa kabul edilen öğrencilerin özel ğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemlerinde, muafiyet verilen dersler lisansüstü eğitiminde verilen derslerin %50'sini geçemez.

(6) Özel öğrencilik statüsünde geçirilecek süre iki yarıyıldan fazla olamaz. Her yarıyılda ikiden fazla ders alınamaz.

(7) Özel ğrenciler kredi/saat başına, EYK kararıyla belirlenen katkı payını öderler.

Öğrenci Değişimi

Madde 14 (1) Karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde üniversite ile yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumları arasında değişim programları düzenlenebilir. Değişim programları mevzuat, YÖK kararları, ikili anlaşmalar ve senato kararlarına göre yürütölür. (2) Değişim programları kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar, programın öğrenim süresinden sayılır. (3) ğrencilerin değişim programları kapsamında diğer yükseköğretim kurumlarında tamamladığı ders ve diğer ğretim faaliyetlerinin, programındaki derslere eşdeğerliği EABD/EASD başkanlığının nerisi ve EYK'nın kararıyla belirlenir. Değişim programlarında alınan notların üniversite not sistemine çevrilmesinde senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu esas alınır.

Yabancı Uyruklu Öğrenci Kabulü

Madde 15 (1)Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, bu yönetmelik hükümleri çerçevesinde, EABDK/EASDK'nın nerisi, EK'nın kararı ve senatonun onayı ile belirlenir. İlgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, yabancı uyruklu adaylar için, farklı bir başvuru takvimi ve farklı başvuru, değerlendirme ve kabul esasları belirlenebilir.

Öğrenci Katkı Payı

Madde 16 (1) İlgili mevzuat hükümleri çerçevesinde katkı payı ödemesi gereken öğrenciler, katkı payı veya ikinci öğretim öğrenim ücretini ilgili dönem için akademik takvimde belirtilen tarihlerde ödemekle yükümlüdür.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
- ☐ Olgunlaşmamış Uygulama
- ☐ Örnek Uygulama

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı kapsamında, öğrenci hareketliliğini artırmak, disiplinlerarası etkileşimi güçlendirmek ve öğrencilerin farklı akademik ve uygulamalı ortamlarda deneyim kazanmalarını sağlamak amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşlarla iş birlikleri ve ortaklıklar geliştirilmektedir. Bu doğrultuda program, hem akademik kurumlarla hem de kamu kuruluşlarıyla iş birliğini teşvik eden bir yaklaşım benimsemektedir.

Program kapsamında, doğal ve kültürel mirasın korunması, sürdürülebilir kaynak yönetimi ve çevresel planlama alanlarında uygulamaya dönük çalışmalar yürütmek amacıyla Tarihi Alan Başkanlığı ile iş birliği yapılmaktadır. Bu iş birliği çerçevesinde öğrencilerin saha temelli çalışmalara katılması, tez ve proje çalışmalarında bölgesel verilerden yararlanması desteklenmektedir.

Ayrıca Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ile kurulan iş birlikleri sayesinde öğrencilerin tarım, su yönetimi, toprak kullanımı ve kırsal alanların sürdürülebilir yönetimine ilişkin uygulamaları yerinde gözlemlmeleri, kurum uzmanlarıyla etkileşim kurmaları ve kamu politikalarının uygulanma süreçlerini tanımaları sağlanmaktadır.

Akademik hareketliliği ve disiplinlerarası akademik paylaşımı desteklemek amacıyla İstanbul Üniversitesi ile iş birliği yürütülmekte; ders, seminer, çalıştay ve ortak akademik etkinlikler yoluyla öğrencilerin farklı üniversitelerin akademik birikiminden faydalanmaları teşvik edilmektedir. Benzer şekilde Balıkesir Üniversitesi ve Bursa Uludağ Üniversitesi ile kurulan akademik ilişkiler, ortak araştırma faaliyetleri, ders alma imkânları ve akademik etkileşimin artırılmasına katkı sağlamaktadır.

Bu iş birlikleri sayesinde öğrencilerin, farklı kurum ve disiplinlerde yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetlerine katılımı desteklenmekte; yatay geçiş, ders saydırma, ortak tez danışmanlığı ve akademik etkinliklere katılım gibi öğrenci hareketliliğini teşvik edici uygulamalar güçlendirilmektedir. Program, önümüzdeki dönemlerde bu iş birliklerini resmî protokollerle genişletmeyi ve ulusal ile uluslararası düzeyde öğrenci hareketliliğini artıracak yeni ortaklıklar geliştirmeyi hedeflemektedir.

Kanıtlar

<https://cdn.comu.edu.tr/cms/lee/files/1182-canakkale-onsekiz-mart-universitesi-yabanci-uyrukl.pdf>
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Yüksek Lisans öğrenci seçme sınavında başarılı olan ve bölüme kabul edilen öğrenciler enstitünün isteği doğrultusunda çalışmak istedikleri üçer öğretim üyesi ismini enstitüye bildirir. Ardından eğitim öğretim yarıyılı başlangıcında ilk bölüm kurulunda bölüm başkanı ve öğretim üyelerinin katılımıyla gerçekleşen toplantıda öğrencilerin akademik danışmanları belirlenir. Akademik danışmanlar, öğrencilerin eğitim öğretim süresi boyunca ders seçimi, seminer, tez aşaması gibi konularda öğrenciye destek verir. Ayrıca Uzmanlık Alan Dersi kapsamında programda belirtilen saatlerde öğrencinin tez çalışmasıyla alakalı gerekli çalışmalarına destek verir.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programı başarı değerlendirilmesi ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Eğitim ve Öğretim ile ilgili genel esaslarca yürütülmektedir. Gerekli bilgiler aşağıda verilmiştir.

Devam Zorunluluğu

Madde 25 (1) Lisansüstü öğrencilerinin teorik derslerin %70'ine ve uygulamalı derslerin %80'ine devam etmeleri zorunludur. (2) Uzaktan öğretim programlarında derse devamla ilgili uygulanacak esaslar EK'nın önerisi ve senatonun kararı ile belirlenir.

Sınavlar Ve Değerlendirme

Madde 26 (1) Her ders için en az bir ara ve bir dönem sonu notu verilir. Ara dönem notu öğrencinin hazırladığı ödevler, yaptığı uygulamalı çalışmalar ve/veya girdiği sınavlar temel alınarak verilebilir. Dönem sonu notu dönem sonu sınavı temel alınarak verilir. Dönem sonu sınavı yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Dersin niteliğine göre, ödev ve benzeri çalışmalar da dönem sonu sınavı yerine sayılabilir. Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler o dersin dönem sonu sınavına giremez. Tez çalışması, uzmanlık alan dersi, seminer ve dönem projesi dersleri için dönem sonu sınavı şartı aranmaz. (2) Bir derste yapılacak sınavların, ödev, proje, sözlü sunum gibi çalışmaların sayısı, niteliği dersi veren öğretim üyesi tarafından belirlenir ve dönem başında ilan edilir. Dönem içi notunun ağırlığı %40, dönem sonu notunun ağırlığı %60'tır. (3) Her yarıyıl sonunda bütünleme sınavı yapılır. Bir dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olanlar o dersin bütünleme sınavına giremezler. Bütünleme sınavının

notu dönem sonu notu yerine sayılır. Bütünleme sınavı dersin niteliğine göre yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. (4) Ara sınavlara katılamayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın veya çalışmanın yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK'nın kararı ile mazeret sınavı hakkı verilebilir. Final ve bütünleme sınavı için mazeret sınavı hakkı verilmez. (5) Tez savunma sınavına, sanatta yeterlik savunma sınavına, doktora ve sanatta yeterlik için yapılan yeterlik sınavına, tez izleme komitesi sınavına katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK'nın kararı ile yeni bir sınav hakkı verilebilir. (6) Uzaktan öğretim programlarında uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili esaslar, YÖK tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde, EK kararı ve senato onayı ile belirlenir.

Notlar

Madde 27 (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim elemanı tarafından, öğrencilere aldıkları her ders için, aşağıdaki harf notlarından biri, yarıyıl sonu ders notu olarak verilir: a) Tam Puan 100 Esasına Göre Kazanılan Not Harfli Puan Sistemine Göre Not Karşılığı Tam Puan 4,00 Esasına Göre Katsayı

90-100 AA 4,00

85-89 BA 3,50

80-84 BB 3,00

75-79 CB 2,50

70-74 CC 2,00

60-69 DC 1,50

50-59 DD 1,00

30-49 FD 0,50

0-29 FF 0,00

b) DS: Devamsız

c) G: Geçer

ç) K: Kalır

d) M: Muaf

(2) Geçer (G) ve Kalır (K) notları uzmanlık alan, dönem projesi ve seminer dersleri için kullanılır. Bu iki not genel not ortalamasına katılmaz. (3) Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az CC notu, doktora öğrencisinin ise en az CB notu almış olması gerekir. Seminer dersi, tez önerisi sınavı, yeterlik sınavı, uzmanlık alan dersi ve dönem projesi dersinden başarılı sayılabilmek için G notunu almış olmak gerekir.

Ders Tekrarı

Madde 28 (1) Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi tekrar alabileceği gibi, aynı kredide başka bir seçmeli dersi de alabilir. Ders tekrarında farklı bir ders seçilirse, bu ders için devam zorunluluğu aranır. (2) Bir dersten DS notu alan öğrenci, bu dersi tekrar aldığında derse devam etmek zorundadır. Dersin devam koşulunu sağladığı halde başarısız olan öğrenci ise bu dersi tekrar aldığında derse devam etmek zorunda değildir. Ancak not değerlendirmesi için gerekli olan sınavlara katılması ve/veya ödevleri hazırlaması gerekir. (3) Başarısızlık veya devamsızlık nedeniyle tekrarlanması gereken zorunlu dersin programdan çıkartılması veya açılmaması durumunda, danışmanın önerisi, EABDK/EASDK'nın kararı ve EYK'nın onayıyla, başarısız olunan zorunlu dersin yerine aynı kredide öğrencinin daha önce almadığı başka bir ders alınabilir. (4) Tekrar edilen derslerde alınan en son not geçerlidir.

Not Ortalamaları

Madde 29 (1) Öğrencinin bir yarıyıldaki aldığı uzmanlık alan dersi, danışmanlık, seminer, tez önerisi, doktora yeterlik çalışması, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı

puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı sonucunda bulunur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki hane olarak gösterilir. (2) Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında, tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

Ders Saydırma

Madde 30 (1) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, EABDK/EASDK'nın görüşü ve EYK'nın kararı ile belirlenir.

Maddi Hata ve Nota İtiraz

Madde 31 (1) Açıklanan yarıyıl ders notları ile ilgili herhangi bir maddi hatanın öğretim üyesi tarafından fark edilmesi halinde, notların açıklandığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde öğretim üyesinin yazılı beyanı üzerine hata düzeltilir. Bu süre geçtikten sonra hatanın düzeltilmesi için EYK'nın onayı gerekir. (2) Öğrenciler lisansüstü derslerde aldıkları notlara ilişkin maddi hata itirazlarını, notların ilanından itibaren yedi gün içerisinde EABD/EASD başkanlığına yazılı olarak yaparlar. Süresi içinde yapılmayan itirazlar dikkate alınmaz. Maddi hatalarla ilgili itirazlar için EABD/EASD başkanı ders veren öğretim üyesinden görüş ister. İtiraz sonucu, EABDK/EASDK kararı ile kesinleşir. (3) EABDK/EASDK'nın maddi hata itirazıyla ilgili verdiği karara itiraz, kararın ilanından itibaren yedi gün içerisinde enstitü müdürlüğüne yapılabilir. Bu itirazlar için EYK tarafından, ders sorumlusunun da bulunduğu, alanın öğretim üyeleri arasından üç veya beş kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon üyeleri tarafından sınav kâğıdı incelenerek düzenlenen rapor enstitü müdürlüğüne sunulur. Sonuç EYK'da görüşülüp karara bağlanarak kesinleşir.

Diğer Programlardan Ders Alma

MADDE 32 (1) Danışmanın önerisi, EABDK/EASDK kararı ve EYK'nın onayıyla, yüksek lisans öğrencileri ve yüksek lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla dört dersi üniversitenin diğer lisansüstü programlarından veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden alabilirler.

Seminer Dersi

Madde 33 (1) Seminer dersi tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında zorunlu ve kredisiz bir ders olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Seminer dersi tez danışmanı tarafından yürütülür. Başarısızlık durumunda seminer dersi ders alma döneminde tekrarlanır.

Uzmanlık Alan Dersi

Madde 34 (1) Uzmanlık alan dersi kredisiz bir ders olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. (2) Öğrencinin uzmanlık alan dersini alabilmesi için, tez ve/veya sanatta yeterlik önerisinin EYK tarafından onaylanması gerekir. Uzmanlık alan dersleri güz yarıyılı başında kaydolun öğrenciler için bahar yarıyılı başlangıcına kadar, bahar yarıyılı başında kaydolun öğrenciler için güz yarıyılı başlangıcına kadar kesintisiz olarak yarıyıl ve yaz tatillerinde de öğrencinin mezuniyetine kadar devam eder. (3) Uzmanlık alan dersine ilişkin diğer esaslar senato tarafından kararlaştırılır.

Mezuniyet İçin Asgari Yayın Şartları

Madde 35 (1) İlgili EYK'nın kararı ve senatonun onayıyla, tez savunma sınavına girebilmek için öğrencinin, bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma ile ilgili asgari şartlar belirlenebilir.

Tez Savunma Sınav Tarihleri

Madde 36 (1) Tez ve/veya sanatta yeterlik savunma sınavları tarihi akademik takvimde belirtilen tarihler içerisinde tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK kararı ve EYK onayı ile belirlenir. Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun en az CC/S (70/100) olması gerekir. Seminer ve tez dersleri kredisizdir ve başarılı/başarısız olarak değerlendirilir.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Doğal Kaynaklar Yönetimi Anabilim Dalından mezun olabilmek için öğrencilerin; • En az 120 AKTS'lik 7 ders (21 yerel kredi) , bir seminer ve tez almaları (Tezin ve seminer dersinin yerel kredisi bulunmamakta, bu ders “Başarılı/Başarısız” olarak değerlendirilmektedir.) • Programlarında öngörülen tüm derslerden en az CC/S notu ile başarılı olmaları • 4,00 üzerinden en az 2,00 Genel Not Ortalamasına sahip olmaları gerekmektedir.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı için program eğitim amaçları, programın vizyonu ve misyonu doğrultusunda, mezunların yakın ve orta vadede sahip olmaları beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayacak şekilde açık ve ölçülebilir biçimde belirlenmiştir. Program eğitim amaçları; doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında disiplinlerarası bakış açısına sahip, bilimsel ve uygulamaya dönük çalışmalar yürütebilen uzmanlar yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Bu kapsamda programın eğitim amaçları aşağıda sıralanmaktadır:

Doğal kaynakların korunması, kullanımı ve sürdürülebilir yönetimi konularında ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgiye sahip mezunlar yetiştirmek.

Çevresel, ekonomik ve toplumsal boyutları birlikte değerlendirebilen, disiplinlerarası analiz yapabilme yetkinliği kazanmış uzmanlar yetiştirmek.

İklim değışikliğı, biyoçeşitlilik kaybı, su ve toprak yönetimi gibi güncel çevresel sorunlara bilimsel temelli ve yenilikçi çözümler üretebilen bireyler yetiştirmek.

Kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliğı içerisinde çalışabilecek iletişim ve koordinasyon becerilerine sahip mezunlar yetiştirmek.

Doğal kaynak yönetimi alanında proje geliştirme, yürütme ve değerlendirme süreçlerinde etkin rol alabilecek uzmanlar yetiştirmek.

Bilimsel etik ilkelere bağı, çevre duyarlılığı ve toplumsal sorumluluk bilinci gelişmiş bireyler yetiştirmek.

Akademik kariyere yönelmek isteyen mezunlar için doktora programlarına başvurabilecek bilimsel altyapıyı oluşturmak.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının eğitim amaçları, mezunların yakın gelecekte ulaşmaları beklenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentileriyle uyumlu olacak şekilde belirlenmiştir. Program, mezunlarının doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarında uzman olarak görev alabilecek bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip olmalarını hedeflemektedir.

Bu doğrultuda program eğitim amaçları; mezunların çevre ve doğal kaynak politikalarının uygulanması ve değerlendirilmesi süreçlerinde etkin rol almalarını, disiplinlerarası ekiplerde çalışabilmelerini, proje geliştirme ve yürütme yetkinliğı kazanmalarını ve mesleki sorumluluk üstlenebilecek donanımına ulaşmalarını desteklemektedir. Ayrıca akademik kariyer hedefleyen mezunlar için doktora programlarına başvurabilecek bilimsel altyapının oluşturulması da programın eğitim amaçları arasında yer almaktadır.

Programın eğitim amaçları, mezunların iş gücü piyasasının ve akademik çevrelerin beklentilerine yanıt verebilecek nitelikte uzmanlar olarak yetişmelerini sağlamak üzere, iç ve dış paydaşların görüşleri doğrultusunda belirlenmiş ve güncel gelişmeler ışığında düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- ☐ Uygulama Yok

	☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--	--

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle uyumlu olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin misyonu; eğitim ve öğretimde bilgili, donanımlı, kültürlü ve özgüveni yüksek bireyler yetiştirmeyi; bilimsel çalışmalarda uygulamaya dönük, proje odaklı ve çok disiplinli araştırma anlayışını benimsemeyi; paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkiler kurmayı ve kalite odaklı, yenilikçi ve girişimci bir üniversite olmayı hedeflemektedir. Üniversite, bu misyonunu Çanakkale'nin tarihsel, kültürel ve doğal zenginlikleriyle bütünleştirerek toplumsal fayda üretmeyi temel ilke olarak benimsemektedir.

Bu kurumsal misyon doğrultusunda Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında bölgesel, ulusal ve küresel ölçekte ortaya çıkan çevresel ve toplumsal sorunlara duyarlı, çözüm üretebilen ve nitelikli uzmanlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Program; eğitim kalitesini sürekli artırmayı, disiplinlerarası ve uygulamaya dönük yaklaşımlarla bilimsel bilgi üretimini desteklemeyi ve üniversitenin araştırma üniversitesi olma vizyonuna katkı sunmayı kendisine misyon edinmiştir.

Program kapsamında; üniversitenin ve fakültenin sunduğu bilimsel, eğitsel ve teknolojik olanaklar etkin biçimde kullanılmakta; öğrencilerin kuramsal bilgi ile uygulamayı bütünleştirebilecekleri bir eğitim ortamı oluşturulmaktadır. Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı, öğrencilerini en önemli paydaşlarından biri olarak görmekte; akademik ve idari süreçlerde öğrenci memnuniyetini ve katılımını esas alan bir yaklaşımı benimsemektedir.

Ayrıca program; öğrencilerin mezuniyet sonrası mesleki yaşamlarında ihtiyaç duyacakları bilgi ve becerileri kazanmalarını sağlamak, kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliğini güçlendirmek ve mezunlarla sürdürülebilir iletişim kurarak iş dünyasına uyum süreçlerini desteklemek amacıyla çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Öğretim elemanları ve öğrenciler, bilimsel araştırmalara aktif katılım konusunda teşvik edilmekte; ulusal ve uluslararası düzeyde görünür bilimsel çıktılar üretilmesi desteklenmektedir.

Bu çerçevede Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı; kalite yönetim sisteminin sürekli iyileştirilmesi, disiplinlerarası ekip çalışmalarının teşvik edilmesi, sektör-akademi iş birliklerinin geliştirilmesi ve bölgesel ihtiyaçlara yönelik araştırma projeleri üretilmesi yoluyla, hem

fakültenin hem de üniversitenin öz görevleriyle tam uyum içinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kanıtlar

<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/misyon-vizyon-r5.html>
<https://www.comu.edu.tr/misyon-vizyon>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının eğitim amaçlarının belirlenmesi sürecinde, programın çok disiplinli yapısı ve uygulama odaklı hedefleri doğrultusunda iç ve dış paydaşların görüş ve katkıları esas alınmaktadır. Doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi alanında yeterli mesleki donanıma sahip, yaşam boyu öğrenme anlayışını benimsemiş ve çağın gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliklerle donatılmış uzmanlar yetiştirme hedefi; ancak paydaşların sürece etkin katılımı ile mümkün olabilmektedir.

Bu doğrultuda program, paydaşlarını sistematik biçimde belirlemiş ve paydaşların beklenti, ihtiyaç ve geri bildirimlerini dikkate alarak eğitim stratejilerini oluşturmuştur. Programın başlıca iç paydaşları; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, programda görev yapan akademik ve idari personel, öğrenciler ve mezunlardan oluşmaktadır. İç paydaşların görüşleri, programın misyonu, eğitim amaçları ve öğretim planının oluşturulmasında önemli bir girdi olarak değerlendirilmektedir.

Programın dış paydaşları arasında; Valilikler, Kaymakamlıklar ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları, Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, ulusal ve uluslararası eğitim ve araştırma kurumları, çevre ve doğal kaynak yönetimi alanında faaliyet gösteren özel sektör kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, bankalar (Ziraat Bankası başta olmak üzere) ve ilgili sektör temsilcileri yer almaktadır. Ayrıca öğrencilerimizin ve mezunlarımızın aileleri de dolaylı paydaşlar olarak sürece dâhil edilmektedir.

Programın misyonu ve eğitim amaçları; tüm iç ve dış paydaşların görüşleri alınarak belirlenmekte, içselleştirilmekte ve bölgesel, ulusal ve küresel ölçekteki gelişmeler dikkate alınarak düzenli aralıklarla gözden geçirilmektedir. Gerekli görülen durumlarda, çağın gereklilikleri doğrultusunda paydaş görüşleri yeniden alınarak programın eğitim amaçları güncellenmekte ve sürekli iyileştirme anlayışı doğrultusunda geliştirilmektedir.

Kanıtlar

<https://lee.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/paydas-iliskileri-r72.html>

Durum

- ☐ Uygulama Yok

	☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--	--

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Tüm iç ve dış paydaşlarımız ve özellikle öğrencilerimiz ile öğrenci aday arkadaşlarımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programı misyon, amaç, hedef, detaylı öğretim planı ve ders içeriklerine programımızın web sayfasından ve Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden kolaylıkla ulaşabilmektedirler. Ayrıca bu konuda programa yeni başlayan öğrencilerimize eğitime başladıkları ilk iki hafta içerisinde biri enstitü müdürlüğü tarafından organize edilen diğeri ise program başkanlığı tarafından verilen oryantasyon eğitiminde bu bilgilere nasıl erişebilecekleri detaylı olarak aktarılmaktadır.

Kanıtlar

<https://lee.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/paydas-iliskileri-r72.html>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının eğitim amaçları; programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda, uygun aralıklarla gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir. Bu süreçte; öğrenciler, mezunlar, akademik ve idari personel, kamu kurumları, özel sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarından alınan geri bildirimler dikkate alınmaktadır.

Eğitim amaçlarının güncellenmesinde; doğal kaynak yönetimi alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeler, ulusal ve uluslararası çevre politikaları, sürdürülebilir kalkınma hedefleri, iş gücü piyasasının beklentileri ve bölgesel öncelikler temel alınmaktadır. Elde edilen veriler, program kurulları ve ilgili komisyonlar tarafından değerlendirilerek gerekli revizyonlar yapılmaktadır.

Bu yaklaşım sayesinde program, dinamik yapısını korumakta; değişen çevresel, toplumsal ve mesleki gereksinimlere uyum sağlayarak eğitim kalitesini sürekli iyileştirmeyi hedeflemektedir.

Kanıtlar

<https://lee.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/paydas-iliskileri-r72.html>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

2.7-Test Ölçütü

Programımızın öz görev, amaç, hedef ve öğretim planı üniversitemizin ve Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programının kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçlar ve hedefler dikkate alınarak hazırlanmıştır. İlgili akademik kurullarda bölümün ve programımızın daha önceki yıllarda belirledikleri amaç ve hedeflerinin ne ölçüde başarılı olduğu, eğitim ve öğretim programlarının öğrencilerin gereksinimleri ile hangi oranda örtüştüğü yine bölümümüz, programımız, birim yöneticilerimiz, birim Bologna koordinatörümüz, ve üniversitemiz tarafından belirli periyotlarla organize edilen çeşitli iç ve dış paydaş toplantılarıyla değerlendirmektedir. Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi lisansüstü eğitimi için gerekli yeterlilikleri de tanımlamıştır. Mezunların bu yeterliliklere ne kadar sahip olduğu hakkında birim web sitemiz aracılığı ile ölçümler yapılması planlanmaktadır.

Kanıtlar

<https://lee.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/paydas-iliskileri-r72.html>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
- ☐ Olgunlaşmamış Uygulama
- ☐ Örnek Uygulama

3-PROGRAM ÇIKTILARI

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK,FEDEK,SABAK,EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı program çıktıları; program eğitim amaçlarına ulaşılabilmesi için gerekli olan bilgi, beceri ve yetkinlik (davranış) bileşenlerini kapsayacak şekilde tanımlanmıştır. Program çıktıları, lisansüstü düzeyde öğrenme kazanımlarını yansıtmakta olup; ulusal yeterlilikler çerçevesi ile uyumlu, ilgili akreditasyon ve değerlendirme kuruluşlarının (FEDEK, MÜDEK, SABAK, EPDAD vb.) çıktılarıyla örtüşen nitelikte oluşturulmuştur.

Program, disiplinlerarası yapısı doğrultusunda, eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla doğal kaynak yönetimi alanına özgü ek program çıktıları da tanımlamıştır. Bu çıktılar; mezunların mesleki, akademik ve toplumsal sorumluluklarını yerine getirebilecek donanımına sahip olmalarını hedeflemektedir.

3.1. Program Çıktıları

Programı başarıyla tamamlayan öğrenciler;

Bilgi (Kuramsal / Uygulamalı)

PÇ-1. Doğal kaynaklar, ekosistemler ve sürdürülebilirlik alanlarında ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgiye sahip olur.

PÇ-2. Doğal kaynak yönetimi ile ilişkili çevresel, ekonomik ve toplumsal süreçleri disiplinlerarası bir bakış açısıyla kavrar.
PÇ-3. Ulusal ve uluslararası çevre politikaları, mevzuat ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri hakkında bilgi sahibidir.

Beceri (Bilişsel / Uygulamalı)

PÇ-4. Doğal kaynak yönetimine ilişkin sorunları tanımlayabilir, analiz edebilir ve bilimsel temelli çözüm önerileri geliştirebilir.
PÇ-5. Nicel ve nitel verileri toplama, analiz etme, yorumlama ve sonuçları bilimsel rapor, proje ve akademik yayın hâline dönüştürebilir.
PÇ-6. Doğal kaynakların izlenmesi, planlanması ve yönetimine yönelik proje tasarlama ve yürütme becerisine sahiptir.

Yetkinlikler (Bağımsız Çalışabilme, Sorumluluk Alma, İletişim, Öğrenme)

PÇ-7. Disiplinlerarası ekiplerde etkin biçimde çalışabilir, farklı uzmanlık alanlarıyla iş birliği kurabilir.
PÇ-8. Kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile etkin iletişim ve koordinasyon sağlayabilir.
PÇ-9. Bilimsel etik ilkelere, çevre etiğine ve toplumsal sorumluluk bilincine uygun davranır.
PÇ-10. Yaşam boyu öğrenme anlayışını benimseyerek mesleki ve akademik gelişimini sürdürebilir.
PÇ-11. Akademik kariyere yönelik olarak doktora düzeyinde çalışmalara temel oluşturacak bilimsel yeterliliğe sahiptir.

Programa Özgü Ek Program Çıktıları

PÇ-12. Doğal kaynak yönetimi süreçlerinde iklim değişikliğine uyum ve risk azaltma yaklaşımlarını değerlendirebilir.
PÇ-13. Bölgesel, ulusal ve küresel ölçekte doğal kaynak yönetimi sorunlarına yönelik bütüncül ve sürdürülebilir çözümler üretebilir.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=F9hZsHZJsOrJkAx!xBBx!3ggIYQ!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi yüksek lisans eğitimi için gerekli yeterlilikleri de zaten tanımlamıştır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programının program çıktıları belirlenirken de ilgili yönetmelikler ve Bologna sistemi mutlaka dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda program çıktılarının sağlanma düzeyinin dönemsel olarak belirlenmesi, eğitim-öğretim bilgi sisteminden ve öğrenci bilgi sisteminden takip edilmektedir. Öğrencinin herhangi bir dönem (güz/bahar) içerisinde aldığı dersin başarı durumunun değerlendirilebilmesi için öğrencinin ara sınava katılması ve/veya dönem boyunca verilen ödevleri/projeleri tamamlaması ve bunlara ek olarak, final sınavına katılması veya final projesi tamamlaması gereklidir. Ara

sınav ve/veya final sınavı gerektirmeyen dersler ders eğitmeni tarafından değerlendirilir. Öğrenci ölçme ve değerlendirme yöntemleri vize sınavları, laboratuvarındaki performansı ve raporları ile final sınavı sonuçlarına göre her ders için ayrı önerilen şekildedir. Öğrencinin bir dersten başarılı olması için final notunun ve dönem içi notlarının toplamı en az CC/S (70/100) olmalıdır.

Kanıtlar <https://lee.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/paydas-iliskileri-r72.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Program çıktılarının öğrenme çıktıları ile ne şekilde uyumlu olduğu ve sağlandığı eğitim-öğretim bilgi sisteminde program çıktıları matrisinde açıkta görülmekte hangi öğrenme çıktısının hangi program çıktısına karşılık kaldığı ve ne derece katkı sağladığı takip edilmektedir. Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programında öğrenim gören öğrenciler, 21 yerel kredilik en az 7 ders almakla, 120 AKTS alarak 4,00 üzerinden en az 2,00 Genel Not Ortalamasına sahip olmakla, yeterlilik sınavını geçmekle, bir yüksek lisans tezi hazırlamak ve savunmakla, programlarında öngörülen tüm derslerden en az CC/S notu ile başarılı olmakla yükümlüdürler.

Kanıtlar <https://lee.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/paydas-iliskileri-r72.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programında sürekli iyileştirme süreci; ölçme, değerlendirme, geri bildirim ve iyileştirici eylem döngüsü esas alınarak sistematik biçimde yürütülmektedir. Kurulan ölçme ve değerlendirme mekanizmalarından elde edilen sonuçlar, programın eğitim-öğretim faaliyetlerinin geliştirilmesi ve kalite güvencesinin sağlanması amacıyla etkin biçimde kullanılmaktadır.

4.1. Ölçme ve Değerlendirme Sonuçlarının Sürekli İyileştirmede Kullanımı

Program kapsamında sürekli iyileştirmeye yönelik veri toplama ve değerlendirme süreçleri aşağıdaki araçlar aracılığıyla yürütülmektedir:

İç paydaş komisyonu üyeleri ile yılda bir kez gerçekleştirilen değerlendirme toplantıları,

Dış paydaşlarla yılda bir kez yapılan geri bildirim ve değerlendirme toplantıları,

Öğrencilerden yılda iki kez alınan ders değerlendirme anketleri,

Derslerde öğrencilerin başarı durumlarının yılda iki kez, öğretim üyesi ders değerlendirme formları aracılığıyla analiz edilmesi,

Akademik kurul toplantıları,

Birim yöneticiliği tarafından organize edilen toplantılara katılım ve alınan kararların izlenmesi,

Stratejik plan ve iç kontrol raporu oluşturma komisyonlarında aktif görev alınması,

Faaliyet raporları, görev tanımları ve iş akış şemalarının hazırlanması ve sürekli güncellenmesi,

Performans göstergeleri ve bölüm değerlendirme anketlerinin yılda bir kez güncellenmesi,

Beş yılda bir gerçekleştirilen stratejik plan anketleri.

Bu süreçlerin tamamının izlenmesi ve koordinasyonu, ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Elde edilen veriler; ders içeriklerinin güncellenmesi, öğretim yöntemlerinin iyileştirilmesi, ölçme-değerlendirme araçlarının gözden geçirilmesi ve program çıktılarının güçlendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Program, gelişimini kalite bilincine dayalı olarak sürdürmeyi temel ilke olarak benimsemiştir.

Programın Stratejik Yaklaşımı ve Sürekli İyileştirme

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının stratejik planında, üniversitenin araştırma üniversitesi olma vizyonuna katkı sunmak temel amaç olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda programın stratejik amaçları;

Bilimsel, yenilikçi ve girişimci araştırma kapasitesinin geliştirilmesi,

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin niteliğinin artırılması,

İç ve dış paydaşlarla olan ilişkilerin güçlendirilmesi ve sürdürülebilir hâle getirilmesi,

Daha nitelikli mezunlar yetiştirilmesidir.

Bu stratejik amaçlar doğrultusunda program, aşağıdaki stratejik hedefler çerçevesinde iyileştirme faaliyetlerini sürdürmektedir:

Bilimsel, yenilikçi ve disiplinlerarası çalışmaların teşvik edilmesi,

Eğitim-öğretim faaliyetlerinin güncel bilimsel gelişmelere göre sürekli geliştirilmesi,

İç ve dış paydaşlarla etkileşimin etkin kılınması.

Program SWOT Analizi

Programın eğitim, öğretim, araştırma ve yönetim faaliyetleri; aşağıdaki başlıklar altında SWOT analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir:

Değerlendirme Alanları

Eğitim ve öğretim faaliyetleri,

Üniversitenin girişimci ve yenilikçi araştırma üniversitesi vizyonuna katkı,

Ders içeriklerinin ve ders planlarının güncellenmesi,

Ders yüklerinin dengeli dağılımı,

Akademik ve mesleki kariyer planlaması,

Akademik personelin performansı,

İç ve dış paydaşlarla iletişim,

Öğrenci–akademisyen etkileşimi,

Mezun ilişkileri,

Programın Güçlü Yönleri:

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının çok disiplinli yapısı, farklı fakülte ve bölümlerin akademik ve teknik altyapılarından etkin biçimde yararlanılmasına olanak sağlamaktadır. Program, ihtiyaç duyulması hâlinde Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü ve Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi bünyesindeki laboratuvar imkânlarını kullanabilmektedir.

Programın altyapı kapasitesi, Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA) tarafından yürütölen 2018 yılı Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi 2. Mali Destek Programı kapsamında desteklenmeye değeri bulunan proje ile güçlendirilmiştir. Bu destek, uygulamaya dönük eğitim, teknik donanım ve disiplinlerarası araştırma kapasitesinin geliştirilmesine önemli katkı sağlamıştır.

Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesinde yer alan Temel Analiz Laboratuvarı; fiziksel, kimyasal ve biyolojik analizlere yönelik çok sayıda cihaz ve ekipmanla donatılmış olup, program kapsamındaki uygulamalı dersler ve tez çalışmaları için güçlü bir altyapı sunmaktadır.

Ziraat Fakültesi Sulama ve Hidrolik Laboratuvarı, Mühendislik Fakültesi Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi, Biyoloji Bölümüne ait Bitki Doku Kültürü, Genetik, Morfoloji ve

Anatomi laboratuvarları ile Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi bünyesindeki avlama, işleme teknolojisi ve mikrobiyoloji laboratuvarları; programın çevre, su, toprak, biyoçeşitlilik ve ekosistem temelli araştırmalarını desteklemektedir.

Üniversite bünyesinde faaliyet gösteren Bilim ve Teknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi (ÇOBİLTUM)'un varlığı; ileri düzey analiz gerektiren tez ve araştırma çalışmalarında (HPLC, GC, SEM, TEM, NMR, AFM, Raman vb.) öğretim elemanları ve öğrenciler için önemli bir avantaj sağlamaktadır.

Programın, farklı fakülteler arasında kurduğu etkin iş birliği ve güçlü teknik altyapısı; uygulamalı eğitim, proje temelli çalışmalar ve bilimsel araştırmaların nitelikli biçimde yürütülmesine olanak tanımakta, mezunların disiplinlerarası yetkinlik kazanmasına katkı sunmaktadır.

Programın Zayıf Yönleri:

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının, yalnızca programa tahsis edilmiş kendine ait, bağımsız bir araştırma laboratuvarının bulunmaması önemli bir gelişim alanı olarak değerlendirilmektedir. Program, farklı fakülte ve bölümlerin laboratuvar altyapılarından etkin biçimde yararlanmakla birlikte, programa özgü bir araştırma laboratuvarının bulunmaması; özellikle sürekli ve yoğun laboratuvar kullanımı gerektiren uygulamalı çalışmaların planlanmasında sınırlılık yaratabilmektedir.

Fırsatlar:

Programın, Çanakkale Boğazı, Marmara Denizi, Kuzey Ege, tarımsal havzalar ve sulak alanlar gibi farklı ekosistemlere yakın stratejik bir coğrafyada yer alması; doğal kaynak yönetimi, çevresel izleme ve saha temelli araştırmalar için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Disiplinlerarası yapısı sayesinde programın; çevre, tarım, su yönetimi, enerji, biyoçeşitlilik ve iklim değişikliği alanlarında kamu kurumları, yerel yönetimler ve özel sektörle iş birliğine açık olması, uygulamaya dönük proje geliştirme potansiyelini artırmaktadır.

Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA), TÜBİTAK, Avrupa Birliği ve benzeri ulusal ve uluslararası fon mekanizmalarının varlığı; program kapsamında yürütülecek eğitim, araştırma ve altyapı geliştirme projeleri için önemli finansman olanakları sunmaktadır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğretim elemanlarının; üniversite–kamu ve üniversite–sanayi iş birlikleri geliştirme potansiyelinin yüksek olması, programın paydaş temelli ve uygulamaya dönük çalışmalarını güçlendirmektedir.

Programın disiplinlerarası akademik kadrosunun, ulusal ve uluslararası düzeyde tanınan araştırma alanlarına sahip olması; ortak projeler, yayınlar ve akademik ağların geliştirilmesi açısından önemli bir fırsat oluşturmaktadır.

Doğal kaynaklar, çevre ve sürdürülebilirlik konularının küresel ve ulusal politika gündeminde öncelikli alanlar arasında yer alması; program mezunlarının istihdam edilebilirliğini ve programın tercih edilirliliğini artırmaktadır.

Yerel yönetimler ve kamu kurumları ile yürütülen saha temelli çalışmalar sayesinde; öğrencilerin gerçek yaşam problemleri üzerinde çalışabilmesi ve uygulamalı deneyim kazanabilmesi mümkün olmaktadır.

Tehditler:

Uygulamalı ve saha temelli çalışmaların yüksek maliyet gerektirmesi, doğal kaynak yönetimi alanında yürütülen araştırma ve eğitim faaliyetlerinin sürekliliğini zaman zaman zorlaştırabilmektedir.

Araştırma ve uygulama faaliyetleri için ayrılan proje ve bütçe kaynaklarının sınırlı olması, özellikle laboratuvar ve saha çalışmalarının kapsamını daraltabilecek bir risk unsuru oluşturmaktadır.

Programa özgü bağımsız bir araştırma laboratuvarının bulunmaması, artan öğrenci sayısı ve yoğun uygulama gereksinimi karşısında altyapı kullanımında planlama güçlüklerine yol açabilmektedir.

Akademik ve teknik destek personeli sayısının yetersizliği, öğretim elemanlarının idari ve bürokratik iş yükünü artırarak bilimsel üretkenliği olumsuz etkileyebilmektedir.

Öğrencilerin bir kısmının akademik araştırmalardan ziyade kamu personeli sınavlarına yönelmesi, bilimsel proje ve yayın üretimine ayrılan zamanı azaltabilmektedir.

Doğal kaynak yönetimi alanındaki mevzuat değişikliklerinin ve kurumsal yapılanmaların sık güncellenmesi, programın uygulamaya dönük iş birliklerini ve saha çalışmalarını zaman zaman sınırlayabilmektedir.

Ulusal ve uluslararası düzeyde benzer disiplinlerarası programların sayısının artması, nitelikli öğrenci ve akademik insan kaynağı açısından rekabeti artırmaktadır.

Kanıtlar

<http://lee.comu.edu.tr/>

<https://lee.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/stratejik-eylem-plani-r76.html>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

4.2-Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programında yürütülen iyileştirme çalışmaları; başta Ölçüt 2 (Program Eğitim Amaçları) ve Ölçüt 3 (Program Çıktıları) olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanlarını kapsayacak şekilde sistematik, düzenli ve somut verilere dayalı olarak gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda kullanılan başlıca veri kaynakları şunlardır:

Program eğitim amaçları ve program çıktılarının gerçekleşme düzeyine ilişkin ders bazlı ölçme-değerlendirme sonuçları,

Öğrenci ders değerlendirme anketleri (yılda iki kez),

Öğretim üyesi ders değerlendirme ve başarı analiz formları (yılda iki kez),

Mezun izleme ve geri bildirim çalışmaları,

İç ve dış paydaş toplantı tutanakları (yılda en az bir kez),

Akademik kurul kararları,

Faaliyet raporları, performans göstergeleri ve bölüm değerlendirme anketleri (yılda bir kez),

Stratejik plan ve iç kontrol raporları ile beş yılda bir yapılan stratejik plan anketleri.

Elde edilen nicel ve nitel veriler; program kurulu ve ilgili komisyonlar tarafından analiz edilmekte, özellikle program eğitim amaçları ile program çıktıları arasındaki uyum ve gerçekleşme düzeyi düzenli olarak izlenmektedir. Bu analizler sonucunda; ders içeriklerinin güncellenmesi, öğretim yöntemlerinin iyileştirilmesi, ölçme-değerlendirme araçlarının çeşitlendirilmesi ve gerektiğinde program çıktılarının yeniden yapılandırılması yönünde kararlar alınmaktadır.

Ayrıca SWOT analizi sonuçları, paydaş geri bildirimleri ve performans göstergeleri birlikte değerlendirilerek; altyapı, insan kaynağı, ders planı ve araştırma kapasitesine ilişkin gelişmeye açık alanlar belirlenmekte ve bu alanlara yönelik iyileştirme eylemleri planlanmaktadır. Alınan kararlar ve uygulamaya geçirilen düzenlemeler; toplantı tutanakları, güncellenen ders planları ve resmî raporlar aracılığıyla belgelendirilmektedir.

Bu bütüncül yaklaşım sayesinde programda yürütülen sürekli iyileştirme faaliyetleri; rastlantısal değil, veriye dayalı, izlenebilir ve sürdürülebilir bir yapı içerisinde yürütülmekte; programın eğitim kalitesinin ve çıktı etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6250>
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140507-5.htm>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
- ☐ Olgunlaşmamış Uygulama
- ☐ Örnek Uygulama

5-EĞİTİM PLANI

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Ders müfredatı Lisansüstü Eğitim Enstitüsü eğitim öğretim programına göre düzenlemiş ve ekteki kanıt dosyasında sunulmuştur.	
Kanıtlar http://dky.lee.comu.edu.tr/arsiv/duyurular/disiplinlerarasi-dogal-kaynaklar-yonetimi-anabilim-r8.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Programımız öğretim elemanları tarafından uygulanan eğitim yöntemleri aşağıda özetlenmiştir. Yüz Yüze Anlatım: Dersi veren öğretim elemanı tarafından ele alınan konular tahtada veya slaytlar eşliğinde yüz yüze öğrenciye anlatılmaktadır. Bu süreçte projeksiyon cihazı aktif olarak kullanılmaktadır. Anlatım çoğunlukla öğretim elemanı tarafından yapılırsa da zaman zaman konuyu öğrenci ile tartışarak, beyin fırtınası yaparak da yapılmaktadır. Ayrıca dönem dönem öğrencilere araştırma konuları verilip öğrenciler tarafından da bu konuların sınıfta anlatılması öğrenciye özgüven kazandırmak ve konuyu kavramasını sağlamak açısından yapılmaktadır. Program eğitim planında yer alan zorunlu dersler ve seçmeli derslerin açılması öğretim üyesi programı ve öğrencilerden gelen taleplere göre değişmektedir. Danışmanlar tarafından öğrencilere kayıt dönemlerinde ders seçimlerinde rehberlik hizmeti vermenin yanı sıra öğrencilerin akademik gelişimlerini yakından takip etmektedirler. Ders esnasında yüz yüze gerçekleşen eğitim ile ders esnasında soru sorabilecekleri interaktif bir ortam oluşmaktadır. Dersler dışında ise öğrencilerimiz herhangi bir bilgi paylaşımı, şikayet, öneri vb. gibi konularla alakalı dersi veren öğretim elemanlarını, ilgili program danışmanı veya bölüm başkanı ile onların kapılarında asılı olan öğrenci görüşme saatleri çerçevesinde rahatça görüşebilmektedirler.	
Kanıtlar http://dky.lee.comu.edu.tr/arsiv/duyurular/disiplinlerarasi-dogal-kaynaklar-yonetimi-anabilim-r8.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Öğrencilerimiz ders almalarında, sorumlu oldukları lisansüstü eğitim planına uygun olarak zorunlu derslere, uzmanlaşmak istedikleri konulara yönelik olarak da seçmeli derslere danışmanları tarafından yönlendirilmektedirler. Öğrenciler sorumlu oldukları lisansüstü eğitim planını ve derslerin içeriklerini Öğrenci Bilgi Sisteminden ve birim web sitesinden rahatça görebilmektedirler. Ayrıca öğrencinin danışmanı bu bilgilerin çıktılarını her dönem öğrencilere dağıtmaktadır. Öğrenciler her yarıyıl başındaki kayıt dönemlerinde önce Öğrenci Bilgi Sisteminden kendileri ders seçimi yapmakta daha sonra kayıtları danışmanları	
--	--

tarafından kontrol edilerek onaylanmaktadır. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına almak için öğrenci danışmanları yönlendirici olmanın yanı sıra denetçi olarak da büyük rol oynamaktadırlar. Öyle ki mezuniyet aşamasına gelmiş tüm öğrencilerin mezuniyet işlemleri, öğrenci danışmanları tarafından başlatılmaktadır. Mezun aşamasındaki öğrencilerin sorumlu oldukları eğitim planına uygun ders alıp almadıkları, mezuniyet koşullarını sağlayıp sağlamadıkları, öğrenci danışmanları ve mezuniyet komisyonu tarafından kontrol edilmektedir. Bu komisyon üyeleri birim web sitesinde ilan edilmiştir. Yine eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına almak için önlisans eğitim planlarımızda yer alan derslerin, ders tanım bilgi formları oluşturulmuş yukarıda ve ekteki kanıtlarda bunlar gösterilmiştir. Ders tanım bilgi formlarında dersin kodu, adı, amacı, kredisi, zorunlu/seçimli bilgisi, içeriği, öğrenme çıktıları, izlencesi, dersin değerlendirme ölçütleri gibi derse özel bilgilerin yer aldığı ders tanım bilgileri formlarını dersin öğretim elemanı hazırlamakta ve bunu her yıl güncellemektedir. Eğitim planında yer alan derslerin ders tanım bilgileri ayrıca Öğrenci Bilgi Sisteminde yer almakta ve öğrenciler buradan ihtiyaç duydukları bilgilere de erişebilmektedirler. Her yarıyıl sonunda öğrencilere uygulanan ders değerlendirme anketleri ile de derslerin Öğrenci Bilgi Sisteminde tanımlandığı şekilde uygulanıp uygulanmadığı değerlendirilmekte ve anket sonuçları genişletilmiş bölüm akademik kurulunda/e-posta yoluyla ders veren tüm öğretim elemanları ile paylaşılmaktadır. Her öğretim elemanın verdiği derse ilişkin öz değerlendirmesini yaparak geri bildirimde bulunması beklenmektedir. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını sağlanması ve eğitim planının sürekli geliştirilmesi amacıyla Kalite Komisyonu üyelerimiz belirli aralıklarla toplantılar yapmaktadır. Bu toplantılarda öncelikle iç ve dış paydaşlardan gelen geri bildirimler ışığında, eğitim faaliyetlerinin gidişatı, öğrenim yeterliliklerinin sağlanıp sağlanmadığı, güncel uluslararası ilişkiler faaliyetlerinin neler olduğu, birim faaliyetleri, eğitim programları, paydaşlarla ilişkiler gibi konularda ne gibi iyileştirmelerin yapılması gerektiği gibi konular görüşülmektedir. Birim Kalite Komisyonu koordinatörlüğünün güdümünde ve Enstitü Yönetim Kurulunun işbirliğinde bir eğitim yönetim sistemi öngörülmektedir.

Kanıtlar <http://dky.lee.comu.edu.tr/arsiv/duyurular/disiplinlerarasi-dogal-kaynaklar-yonetimi-anabilim-r8.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Eğitim planları yukarıdaki ölçütlerde verilen disipline özgü bileşenleri içermektedir. Ayrıca aşağıda bu bileşenlere katkı sağlayan zorunlu ve seçmeli dersler listelenmektedir. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmaktadır. Eğitim planı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında Güz ve Bahar yarıyılları şeklinde uygulanmaktadır. Eğitim planında yer alan her ders öğretim planında yer alan haftalık konuları kapsayacak şekilde işlenmektedir. Eğitim planlarındaki temel bilimler, mesleki konular ve genel eğitim modüllerinin yarıyıllara dağılımı, program çıktıları ve programa özgü ölçütler ile ilişkisi eğitim-öğretim bilgi sisteminde ve öğrenci bilgi sisteminde detaylı olarak görülmektedir. Bu kapsamda ilgili ders içerikleri ve diğer tüm kanıtlar da aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Kanıtlar http://dky.lee.comu.edu.tr/arsiv/duyurular/disiplinlerarasi-dogal-kaynaklar-yonetimi-anabilim-r8.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

Ölçüt 5.4'te gerekli kanıtlar verilmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere eğitim planında Fen Bilimleri genel disiplini içerisinde yer alan ve bu disipline yakın ve tamamlayıcı nitelikte meslek eğitime ilişkin dersler yeterli AKTS kadar bulunmaktadır. Ayrıca öğretim planında temel derslerin yanında, öğrencilerin ilgi alanlarına yönelik, diğer bölümler ile ilgili bilgi edinmelerini sağlayacak, tamamlayıcı nitelikte, alanında yetkinlik verecek bir takım seçmeli dersler de bulunmaktadır. Belirli bir konuda araştırma yapma, verileri analiz etme, deney tasarlama, problem çözme, iş geliştirme becerilerinin yanı sıra; özellikle yaratıcı düşünme ve takım çalışması yeteneklerini de geliştirmek amacıyla öğrencilerimize bu çalışmalarını birlikte yapabilme olanağı sunulmaktadır. Disiplinler arası çalışmaları teşvik etmek amaçlı olarak da bu tür teorik ve uygulamalı çalışmalar için diğer bölümlerle ortak projeler yürütülebilmektedir.	
Kanıtlar https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=F9hZsHZJsOrJkAx!xBBx!3ggIYQ!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Program amaçları doğrultusunda genel eğitime ilişkin dersler eğitim planında yer almaktadır. Bu Program amaçları doğrultusunda genel eğitime ilişkin dersler eğitim planında yer almaktadır. Bu doğrultuda, mezunların kamu ve özel sektörün gereksinim duyduğu bilimsel ve teknik yönden ileri düzeyde bilgi birikimine sahip işgücünün yetiştirilmesi ve aynı zamanda ulusal akademik kadroların güçlendirilerek araştırma faaliyetlerine de katkı sağlanması veya kendi işlerini kurabilmeleri hedeflenmiştir. Bu derslere ilişkin gerekli değerlendirmeler Kalite Kurulu ve Bölüm Yönetim Kurulunca yapılmaktadır.	
Kanıtlar https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=F9hZsHZJsOrJkAx!xBBx!3ggIYQ!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR	
Durum	☐ Uygulama Yok

	☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--	--

5.7-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Eğitim planında yer alan dersler, senelere ve dönemlere göre birbirlerini destekleyecek nitelikte, bütünsel bir bakış açısıyla tasarlanmaktadır. Bu doğrultuda sonraki dersin öğrenim gerekliliğini önceden alınan dersin sağlaması sistemi doğrultusunda eğitim planı oluşturulmuştur. Bu kapsamda birimde ders veren öğretim elemanlarından alınan geri bildirimler neticesinde, ilgili kurullarca eğitim planının güncellenmesi gerçekleştirilmektedir. Derslerde elde edilen bilgi ve becerileri kullanmak, gerçekçi koşullar/kısıtlar altında standartlara uygun olarak öğrenciye ana tasarım deneyimi, çeşitli derslerde yaptırılan ödev ve projelerle, ve seminer dersi gibi çalışmalarla kazandırılmaktadır.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=F9hZsHZJsOrJkAx!xBBx!3ggIYQ!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Kanıtlar http://dky.lee.comu.edu.tr/hakkimizda/akademik-kadro-r2.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programında görev alan öğretim kadrosu; doğal kaynaklar, çevre, tarım, su yönetimi, ekosistemler, mühendislik ve sosyal bilimler alanlarında uzmanlaşmış, akademik ve mesleki yeterliliğe sahip öğretim elemanlarından oluşmaktadır. Programın

disiplinlerarası yapısı doğrultusunda, farklı fakülte ve bölümlerden öğretim elemanları programa katkı sunmakta; bu durum programın eğitim, araştırma ve uygulama faaliyetlerinin etkin biçimde yürütülmesini sağlamaktadır.

Öğretim elemanları; lisansüstü düzeyde ders yürütme, tez danışmanlığı, bilimsel araştırma ve proje geliştirme konularında yeterli deneyime sahiptir. Program kapsamında yürütülen dersler, öğretim elemanlarının uzmanlık alanlarıyla uyumlu olacak şekilde planlanmakta; böylece eğitim-öğretim faaliyetlerinin niteliği artırılmaktadır.

Programın etkin biçimde sürdürülmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla öğretim elemanları; akademik kurul toplantıları, program kurulu çalışmaları, iç değerlendirme süreçleri ve paydaş toplantılarına aktif olarak katılmaktadır. Öğrenci ders değerlendirme anketleri, öğretim üyesi ders değerlendirme formları ve akademik performans göstergeleri aracılığıyla öğretim kadrosunun katkısı düzenli olarak izlenmekte ve geri bildirimler doğrultusunda iyileştirici çalışmalar yapılmaktadır.

Ayrıca öğretim elemanlarının bilimsel ve pedagojik gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla; araştırma yöntemleri, istatistiksel analiz, proje yazımı ve eğitim teknolojileri gibi alanlarda hizmet içi eğitimler teşvik edilmekte; ulusal ve uluslararası bilimsel faaliyetlere katılım desteklenmektedir. Bu yaklaşım, öğretim kadrosunun güncel bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirmesine olanak tanımaktadır.

Bu doğrultuda öğretim kadrosu, programın eğitim amaçları ve program çıktılarının gerçekleştirilmesini sağlayacak yeterlilikte olup; programın sürdürülebilir gelişimine etkin katkı sunmaktadır.

Kanıtlar <http://dky.lee.comu.edu.tr/hakkimizda/akademik-kadro-r2.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programında görev alan öğretim üyelerinin atama ve yükseltme süreçleri; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) mevzuatı ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Atama ve Yükseltme Kriterleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kriterler; öğretim kadrosunun

akademik yeterliliğini, bilimsel üretkenliğini ve eğitim-öğretim niteliğini geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanmaktadır.

Atama ve yükseltme süreçlerinde; adayların bilimsel yayın performansı, proje ve araştırma faaliyetleri, lisansüstü tez danışmanlığı deneyimi, eğitim-öğretim faaliyetlerindeki etkinliği ve disiplinlerarası çalışmalara katkısı esas alınmaktadır. Ayrıca doğal kaynak yönetimi alanına yönelik ulusal ve uluslararası yayınlar, projeler ve iş birlikleri, programın eğitim amaçları ve çıktılarıyla uyumlu olarak değerlendirilmekte ve teşvik edilmektedir.

Bu süreçlerin şeffaf, nesnel ve sürdürülebilir bir biçimde yürütülmesi; öğretim kadrosunun niteliklerinin korunmasını ve geliştirilmesini sağlamakta, programın etkin biçimde sürdürülmesine, değerlendirilmesine ve sürekli iyileştirilmesine katkı sunmaktadır.

Kanıtlar

<https://cdn.comu.edu.tr/cms/personel/files/1427-ogretim-uyesi-kadrolarina-basvuru-gorev-suresi-uz.pdf>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Binanın zemin katında 6 sınıf (0-50 kişi), 27 oda, 1 bilgisayar laboratuvarı, 1 ortak öğrenci çalışma odası, Teknik Bilimler MYO'da 1 adet öğrenci laboratuvarı, Fakültemiz akademik ve idari personelimiz tarafından kullanılmaktadır. Disiplinlerarası bir program olduğu için bu kapsamda danışmanlıkları yürütülen öncelikle Ziraat Fakültesi, Fen Fakültesi ve Lapseki Meslek Yüksekokulu fiziki imkanları da kullanılmaktadır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi 1995 yılında kurulmuş köklü fakültelerden birisidir. Eğitim öğretim faaliyetlerine Mahmudiye beldesi, Üvecik yerleşkesinde bulunan alanda başlayan fakülte, daha sonraki yıllarda Terzioğlu yerleşkesine taşınmış ve ilk yıllarda kampüs girişinde ilahiyat fakültesi ile ortak bir bina kullanmıştır. Daha sonraki yıllarda ise fakülte yeni binasına taşınmış olup hazırlanan bu rapor 2023 yılı itibariyle bu binanın mevcut kullanım durumunu göstermektedir. Bu yıl itibariyle fakülte çatısı altında eğitim öğretim faaliyetleri 9 bölüm tarafından yürütülmektedir. Bodrum kat ile beraber toplamda dört katlı olan fakülte binasında toplam 196 adet kullanım alanı mevcuttur. Bu alanlardan bazıları bölümlene yolu ile plana dâhil edilen alanlardır. Fakülte binası dikkate alındığında bodrum katta 32 adet, zemin katta 33 adet, birinci katta 38 adet, ikinci katta 41 adet, üçüncü katta 52 adet oda mevcuttur. Bu odaların 89 adedi ofis, 28 adedi laboratuvar, 19 adedi depo, 7 adedi iklim odası, 5 adedi soğuk hava deposu ve kalan kısmı ise diğer amaçlarla kullanılan odalardan ibarettir.

Ayrıca bu sayılara dâhil edilmeyen her katta dört adet ve amfi karşısında iki adet olmak üzere toplamda 10 adet lavabo bulunmaktadır. Kantin işletmesi de bu sayılara dâhil edilmemiştir.

Kanıtlar: <https://cubf.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r72.html>

<https://ziraat.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r43.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Üniversitemiz ve çevresinde öğrenciler için pek çok sosyal ve kültürel imkan mevcuttur. Üniversitenin merkezi yerleşkesi olan Terzioğlu Kampüsü'nde öğrenci sosyal etkinlik merkezi (ÖSEM) bulunmakta olup bu bina içinde her gün 3000 kişiye hizmet verilmektedir. Kampüs içinde yer alan her Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksekokulu'na ait kantinler mevcuttur. Ayrıca, kampüse yakın büyük alışveriş merkezlerinde ve şehir merkezinde özel lokanta mevcuttur. Üniversitemizde öğrenim gören öğrencilerimizin önemli bir kısmı yerleşkelerimizin yakınında bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı yurt binalarında kalmaktadır. Bu imkandan yararlanamayan öğrencilerimiz için Milli Eğitim Bakanlığı gözetimindeki yurtlar ile Çanakkale Özel Öğrenci Yurtları Derneği'ne bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren çok sayıda özel öğrenci yurdu hizmet vermektedir. Üniversite kampüsü içerisindeki ilk öğrenci yurdu olma özelliğini taşıyan Özel Ardes Yurdu, Terzioğlu Yerleşkesi'ndeki 600 kişi kapasiteli binasıyla kız ve erkek öğrencilere hizmet vermektedir. Terzioğlu Yerleşkesi 1100 kişilik seyirci kapasiteli çok amaçlı spor salonu, açık basketbol sahası, Anafartalar Yerleşkesi'nde bulunan 400 kişi seyirci kapasiteli spor salonu, 2 adet çok amaçlı açık spor sahası ve tenis kortu bulunmaktadır. Terzioğlu ve Anafartalar Kampüsü alanları içerisinde basketbol, voleybol ve tenis sahası vardır. ÇOMÜ Tıp Fakültesi üniversitemizin bütün öğrencileri ile çalışanları, emeklileri ve çalışanların bakmakla yükümlü olduğu aile bireylerine birinci basamak sağlık hizmetleri sunulmaktadır.

Kanıtlar:

<https://omik.comu.edu.tr/>
<https://lib.comu.edu.tr/>
<https://sks.comu.edu.tr/>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programı kapsamında öğrencilerin modern mühendislik ve analiz araçlarını kullanabilmelerini sağlayacak bilgisayar ve enformatik altyapısı bulunmaktadır. Programda yürütülen eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri; veri analizi, istatistiksel değerlendirme, modelleme, raporlama ve sunum becerilerinin geliştirilmesini destekleyecek şekilde planlanmaktadır.

Program öğrencileri ve öğretim elemanları; üniversite bünyesinde yer alan bilgisayar laboratuvarlarından, kişisel bilgisayar kullanımına uygun dersliklerden ve kampüs genelinde sunulan kablosuz internet altyapısından yararlanmaktadır. Öğrenciler, üniversite tarafından sağlanan kullanıcı adı ve şifreler aracılığıyla kampüs içi ve kampüs dışından çevrim içi akademik veri tabanlarına, bilimsel dergilere ve elektronik kaynaklara erişim imkânına sahiptir.

Eğitim ve araştırma faaliyetlerinde; istatistiksel analiz (SPSS vb.), veri işleme, coğrafi ve çevresel verilerin değerlendirilmesine yönelik yazılımlar ile ofis ve raporlama programları etkin biçimde kullanılmaktadır. Ayrıca laboratuvar uygulamalarında modern ölçüm, analiz ve izleme cihazları kullanılarak öğrencilerin teknik yeterlilikleri desteklenmektedir.

Bu altyapı sayesinde öğrenciler, doğal kaynak yönetimi alanında güncel mühendislik ve analiz araçlarını tanıma ve kullanma becerisi kazanmakta; öğretim elemanları ise bilimsel ve eğitsel çalışmalarını etkin biçimde yürütebilmektedir. Bilgisayar ve enformatik altyapısı, programın eğitim amaçlarını ve program çıktılarının gerçekleştirilmesini destekleyecek yeterlilikte olup, ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli iyileştirilmektedir.

Kanıtlar <https://cubf.comu.edu.tr/kalite-guvence-ve-ic-kontrol/kurumsal-bilgiler-r56.html>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı 20.10.1993 tarihinde Anafartalar Kampüsü içerisinde faaliyete başlamış ve 2005–2006 eğitim öğretim yılından itibaren Terzioğlu Yerleşkesindeki 5000 m² kapalı alana sahip mevcut binasına taşınmıştır. 2014 yılında kullanıma açılan ek binası ile birlikte şu an 8000 m² kapalı alanda 1000 kişilik oturma alanı 17 km raf uzunluğuna sahip zengin basılı ve elektronik koleksiyonu ile kullanıcılarına hizmet vermeye devam etmektedir. ÇOMÜ Kütüphanesi gerek zengin basılı ve elektronik koleksiyonu gerekse fiziksel donanım ve imkanları ile Türkiye'nin sayılı araştırma kütüphaneleri arasında yer almaktadır. ÇOMÜ kütüphaneleri 1 merkez kütüphane, 3 Fakülte kütüphanesi ve 9 kitaplıktan oluşmaktadır: Merkez Kütüphane (Terzioğlu Yerleşkesi) ÇOMÜ Biga Kütüphanesi (Ağaköy, Biga) ÇOMÜ Eğitim Kütüphanesi (Anafartalar Yerleşkesi) ÇOMÜ İlahiyat Kütüphanesi (Şekerpınar Yerleşkesi) ÇOMÜ Tıp Fakültesi Kütüphanesi (Geçici olarak Merkez Kütüphanede) İlçe kütüphaneleri (Yenice, Ezine, Bayramiç, Gökçeada, Ayvacık, Lapseki, Gelibolu, Çan, Bozcaada) Ayrıca Çanakkale-Tübingen Troia Vakfı M. Osman Kütüphanesi ile üniversitemiz kütüphanesi arasında yapılan işbirliği anlaşmasıyla 10000 cildin üzerindeki özel koleksiyon üniversitemiz kullanıcılarının hizmetine sunulmuştur. ÇOMÜ Kütüphanesi, gösterdiği dikkat çekici performansı ile Türkiye'nin en hızlı büyüyen üniversite kütüphanesi olmuştur. ÇOMÜ Kütüphanesi açık raf sistemi ve Dewey Decimal Classification konusal sınıflama sistemi ile kullanıcılarına hizmet vererek araştırmacılarının kolaylıkla aradıkları yayınlara

ulaşabilmesini amaçlamaktadır. Kütüphanede bulunan yayınlara ait künye bilgilerine, kütüphane web sitesinde yer alan online katalog tarama sorgulamasından erişilebilir.

Kanıtlar

<https://lib.comu.edu.tr/>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Programımızın bulunduğu kampüs içerisinde 24 saat boyunca güvenlik personeli görev yapmaktadır. Mevcut güvenlik kameraları ile binalarımız 24 saat gözetim altındadır. Ancak, derslikler binası koridorlarında ayrıca güvenlik kameraları yer almamaktadır. Programımızın bulunduğu binalarda, engelli öğrencilerin ve öğretim elemanlarının katlara ulaşmasını sağlayabilecek alt yapı yoktur. Bunun yanı sıra binaların çevresindeki kaldırımlarda ve bina girişinde tekerlekli sandalye/araba geçişine olanak sağlayan rampalar bulunmaktadır.

Kanıtlar

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Programımızda yapılan harcamaların temel kaynağını katma bütçe gelirleri oluşturmaktadır. Katma bütçe Maliye Bakanlığı tarafından her yıl üniversitelerden gelen öneriler dikkate alınarak yılbaşında üniversitelere aktarılmaktadır. Dolayısıyla bir devlet üniversitesi olan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin bütçesi, ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak her yıl TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda üniversiteler için yapılan bütçe görüşmelerinin ardından belirlenmektedir. Ardından bu bütçe üniversitemizin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nca üniversitemiz birimleri arasında gerekli ihtiyaç ve talepler gözetilerek dağıtılmaktadır. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bünyesinde yer alan programımız hedeflerine ulaşmak için ihtiyaç duyduğu parasal kaynağı Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ile Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi bünyesinde kullanmaktadır. İnsan kaynaklarının yönetimi stratejileri kurumumuz Personel Daire Başkanlığı ve Strateji Daire Başkanlığı bünyesinde birimlerin oluşturdukları norm kadro sayılarına ve atama kriterlerine göre planlanmakta olup takibi rektörlüğümüz ve genel sekreterliğimizce yapılmaktadır. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokol ile fakültemiz bünyesinde bulunan araştırma gemilerinin bakım ve onarımları yaptırılmaktadır.

Kanıtlar

<https://arastirma.comu.edu.tr/>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programında, nitelikli bir öğretim kadrosunun programa kazandırılması, programda tutulması ve mesleki gelişiminin sürdürülebilmesi amacıyla üniversitenin sunduğu akademik, idari ve fiziksel kaynaklardan etkin biçimde yararlanılmaktadır. Programda görev alan öğretim elemanları, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin sağladığı altyapı, araştırma olanakları ve kurumsal destek mekanizmaları kapsamında çalışmalarını sürdürmektedir.

Üniversite bünyesinde öğretim elemanlarının bilimsel faaliyetlerini desteklemek amacıyla; araştırma projeleri, yayın teşvikleri, bilimsel toplantılara katılım destekleri ve hizmet içi eğitim olanakları sunulmaktadır. Öğretim elemanlarının ulusal ve uluslararası projelerde yer almaları, bilimsel yayın üretmeleri ve disiplinlerarası çalışmalara katılımları teşvik edilmektedir.

Ayrıca öğretim elemanlarının mesleki gelişimlerini sürdürebilmeleri için; araştırma yöntemleri, proje yazımı, istatistiksel analiz, eğitim teknolojileri ve akademik yetkinliklerin geliştirilmesine yönelik eğitim ve destekler sağlanmaktadır. Akademik performans, üniversitenin belirlediği performans göstergeleri doğrultusunda izlenmekte ve geri bildirim mekanizmaları ile sürekli iyileştirme sağlanmaktadır.

Bu kaynak ve destekler sayesinde program, nitelikli öğretim kadrosunu çekebilecek, mevcut kadronun kurumsal bağlılığını güçlendirecek ve öğretim elemanlarının akademik ve mesleki gelişimlerini sürdürülebilir biçimde destekleyecek yeterlilikte bir yapıya sahiptir.

Kanıtlar

<https://arastirma.comu.edu.tr/>

<http://dky.lee.comu.edu.tr/arsiv/duyurular/disiplinlerarasi-dogal-kaynaklar-yonetimi-anabilim-r8.html>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

--

Disiplinlerarası Doğal Kaynaklar Yönetimi Yüksek Lisans Programının yürütülmesi için gerekli altyapının temini, bakımı ve işletilmesine yönelik parasal kaynaklar; ağırlıklı olarak devlet tarafından sağlanan bütçeler ile ulusal ve uluslararası proje destekleri kapsamında karşılanmaktadır. Program kapsamında kullanılan laboratuvar, donanım ve teknik altyapı, üniversite bünyesindeki mevcut kaynakların etkin ve ortak kullanımına dayalı olarak işletilmektedir.

Programın disiplinlerarası yapısı sayesinde farklı fakülte ve araştırma birimlerine ait altyapı olanaklarından yararlanılmakta; bu durum sınırlı parasal kaynakların daha verimli kullanılmasına katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte, altyapının geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması büyük ölçüde proje temelli desteklere bağlı olarak yürütülmektedir.

Bu kapsamda program öğretim elemanları tarafından; TÜBİTAK, kalkınma ajansları, Avrupa Birliği fonları ve benzeri dış kaynaklı projelere başvurular yapılmakta; elde edilen destekler altyapının yenilenmesi, bakımının sağlanması ve araştırma kapasitesinin artırılması amacıyla kullanılmaktadır.

Mevcut parasal kaynakların sınırlı olması, altyapı yatırımlarının planlı ve önceliklendirilmiş şekilde gerçekleştirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu doğrultuda altyapı ihtiyaçları düzenli olarak belirlenmekte, bakım ve işletme faaliyetleri üniversitenin ilgili birimleri ile koordinasyon içerisinde yürütülmekte ve sürdürülebilirlik, proje temelli finansman modelleri ile desteklenmektedir.

Kanıtlar

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programı kapsamında Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bünyesinde bulunan bir adet memur görev yapmaktadır.

Kanıtlar

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir. Üniversitemiz yönetim ve organizasyonunda 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 Sayılı Personel Kanunu, 4857 Sayılı İş Kanunu, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 7100 Sayılı Yükseköğretim Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun maddeleri uygulanmaktadır.

Enstitü Müdürü, Müdür Yardımcıları, Enstitü Sekreteri, Enstitü Kurulu, Enstitü Yönetim Kurulu, Bölüm Başkanlıkları arasında görev dağılımı yapılmış ve sorumluluklar paylaştırılmıştır. Organizasyon yapısına ait tüm örgüt şemaları ve mevcut personelin görev tanımları dosya ekinde bilgilerinize sunulmuştur. Enstitü yönetimi, aktif, sürekli gelişmeyi ve devamlı yenilenmeyi temel almaktadır. Ayrıca kalite standartlarının yerine getirilmesi, hizmet kalitesi performansının yükseltilmesini hedef seçmiştir. Bu amaçla düzenli akademik ve idari toplantılar düzenlenerek iç kontrol mekanizması dinamik tutulmaya çalışılmaktadır. Ayrıca organizasyon sürecine Enstitü Kurulu ve Enstitü Yönetim Kurulu dahil edilerek iç kontrolde etkinlik sağlanmaya çalışılmaktadır. Bunun yanında mali konularda denetim için, alanında etkin personelden müteşekkil komisyonlar kurulmak suretiyle denetim sağlanmaktadır.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2547&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2914&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4857&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=657&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7100&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>

Durum

- ☐ Uygulama Yok
☐ Olgunlaşmamış Uygulama
☐ Örnek Uygulama

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Doğal Kaynaklar Yönetimi ABD Yüksek Lisans Programı'ndan mezun olan tüm öğrencilerimiz program çıktılarında yer alan yetkinlikleri kazanmış olarak mezun olmaktadır. Bunlara yönelik program çıktıları matrisi ve ders izlenceleri ekteki kanıtlarda bilgilerinize sunulmuştur. Özel ölçütler belirlemeye yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6682&culture=tr-TR>

Durum

- ☐ Uygulama Yok

	☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--	--

SONUÇ

Üniversitemizin Kalite Güvencesi çalışmaları kapsamında programımız gerekli görülen tüm çalışmaları yerine getirmektedir. Bu bağlamda ilgili komisyonlar oluşturulmuş, organizasyon şemaları yapılmış, görev tanımları ve iş akış şemaları tamamlanmıştır. Yıllık olarak Bologna Eğitim-Öğretim Bilgi Paketi çalışmaları, yıllık faaliyet raporları ve iç kontrol raporları ilgili birim yöneticiliğine sunulmaktadır. Ayrıca beş yılda bir stratejik plan hazırlanmaktadır. Bu bağlamda SWOT analizi yapılmış, PUKÖ çevrimi tamamlanmıştır. Programımızda sürekli bir akademik ve idari performans ölçüm, izleme ve değerlendirme mekanizması kurulmuştur. Bölüm performans göstergeleri ve değerlendirme anketleri yıllık olarak yenilenmektedir. Ayrıca tüm iç ve dış paydaşlara yönelik anketler birim web sitemiz aracılığı ile yıllık olarak yapılmaktadır. İç ve dış paydaşlarımızla yılda en az bir kez toplantılar düzenlenmektedir. Mezun ilişkilerimiz daha sıkı hale getirilmeye çalışmaktadır. Programımızda ilgili program çıktılarının sağlanma düzeyini daha net belirlemek amacıyla öğrenci ve mezunlar için anket çalışmaları yapılmış ancak henüz uygulama sonuç aşamasına geçmemiştir. Ayrıca dış paydaşların sürece katılımı konusunda da daha yoğun çalışmaların yapılması hedeflenmektedir. Program tamamen öğrencilerinin mezuniyetlerine odaklanmış olmayıp; aynı zamanda aldığı kararlar ile öğrencileri ile sosyal yönden de etkin bir şekilde iletişim içerisinde olmayı başarmıştır. Sonuç olarak programımızda yer alan ilgili tüm yargıları, raporun alt başlıklarına eklenen kanıtlar ile desteklendiği görülmektedir.

Kanıtlar

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	---